

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 85 (13.915)

Trst, sreda, 15. maja 1991

TRST
Ul. Montecchi 6.- PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

Pomemben dogodek za nadaljnji razvoj jugoslovanske krize Predstavnik Hrvaške Mesić naj bi danes zamenjal Jovića

Iz Srbije prihajajo protislovne vesti o srbskem pristanku na to zamenjavo
Danes zapade tudi ultimatum JLA Sloveniji o vprašanju slovenskih nabornikov

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Danes ob 12. uri se bo v Beogradu sestalo razširjeno zvezno predsedstvo. Na dnevnem redu je zgolj zamenjava Borisava Jovića s Stipetom Mesićem na predsedniškem mestu. Na vabilo in pobudo Borisava Jovića bodo prisotni tudi republiški predsedniki, kar nekateri razlagajo kot pomirljivo gesto Srbije, češ da je privolila v Mesićevo kandidaturo in da danes ne bo delala težav.

Vendar so vse opcije odprte. Včerajšnja Politika objavlja dvoumne članke, v katerih ostro protestira, ker prejšnji petek v jugoslovanski skupščini niso bili potrjeni trije člani zveznega predsedstva, ki so skupaj z Jovićem odstopili (Albanca je odstranila srbska skupščina), in jih še niso formalno nadomestili z novimi. To naj bi služilo za pretvezo za napad na Mesića, po pravilu »zob za zob«, češ Slovenci in Hrvati niste v skupščini potrdili naše trojice, mi pa se bomo uprli Mesiću.

Seveda so pri vsem tem velike razlike. Slovenski in hrvaški poslanci v zvezni skupščini niso oporekali zamenjavi črnogorskega člana predsedstva, niti ne formalno povsem korektno izvedeni zamenjavi vojvodinskega

člana. Odločno pa so protestirali proti zamenjavi predstavnika Kosova. Ustava je jasna, člana zveznega predsedstva s Kosova mora izvoliti kosovska skupščina, ki jo je Srbija nasilno razpustila, sedaj pa srbska skupščina preprosto imenuje njej všečnega predstavnika.

To je torej predvsem ustavno vprašanje, zaradi česar se mora izreči zvezno ustavno sodišče, na katerem se je menda že ustvarila večina, ki je proti priznanju srbskega predstavnika. Poleg tega je to politično ustavno vprašanje. Srbija trdi, da je enotna, ena sama država, vendar je v zveznem predsedstvu ohranila tri mesta in s tem tudi odločujoč vpliv. Kolikor se ustavna komisija ne bi strinjala, bi torej Srbija avtomatično izgubila svoje tri glasove in bi se razmerje sil v zveznem predsedstvu avtomatično spremenilo.

To pa je tudi razlog, zaradi katerega naj bi po pisanju Politike prišlo danes do težav. Vendar lahko prevlada še drugačen argument, saj bi se na tak način zvezno predsedstvo razšlo; v kolikor ne bi izvolili Mesića, bi se ustvarila trajna pat pozicija štiri proti štiri, ne bi bilo več osrednjega jugoslovanskega organa oblasti. Srbija bi torej tudi formalno likvidirala Jugoslavijo. Toda to bi bila velika odgovornost in nanjo je včeraj opozoril italijan-

ski zunanji minister De Michelis, ki se je ponovno zavzel za enotno in demokratično Jugoslavijo, hkrati pa je pozval k normalni zamenjavi Jovića z Mesićem.

Pred današnjim zasedanjem predsedstva je Jović izjavil, da je bilo njegovo predsedničevanje težko, ker so na severu na volitvah zmagale mračne sile separatizma, ki so krive za sedanjo krizo in da se je tem silam vztrajno upiral. Kandidat za predsednika Mesić pa je povsem nasprotno ugotovil, da je treba ustvariti konfederalne povezave in da je nekdanja zvezna država propadla. Ne bo sestankoval po telefonu in skušal bo umiriti položaj.

V zvezi z nastalim položajem sta se včeraj v Zagrebu sestali delegaciji Slovenije in Hrvaške. Vodila sta jih oba predsednika Kučan in Tudjman, na slovenski strani so bili prisotni še predsednik skupščine Bučar in obrambni minister Janša, na hrvaški strani pa predsednik sabora Domljan, predsednik vlade Manolić, podpredsednik predsedstva SFRJ Mesić in načelnik kabineta Saranić.

Na podlagi teh vesti in ugibanj lahko presodimo, da današnji dan tudi v Sloveniji ne bo kritičen in dramatičen in da se najbrž ne bo nič posebnega zgodilo, čeprav se izteče ultimatum JLA glede slovenskih nabornikov.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Cossiga vztraja pri svoji oceni razmer v sodstvu za uspešnejši boj proti mafiji

POTENZA — Med predsednikom republike Cossigo in podpredsednikom Višjega sodnega sveta Gallonijem ostaja osebno prijateljstvo in spoštovanje, kljub razhajanjem in sporom na institucionalni ravni. To sta v bistvu izjavila tako Cossiga kot Galloni ob 10. obletnici univerze v Potenzi.

Glede Cossigovega sklepa, s katerim je Galloniju odvzel pooblastila, da ga zastopa v Višjem sodnem svetu, pa je vse ostalo pri starem. Kako bo najvišji organ italijanskega sodstva sprejel ta ukrep, pa bo jasno že na njegovi današnji plenarni seji. Cossiga nima dvomov in to je včeraj potrdil tudi v Potenzi, ko je na univerzi in pred deželnim svetom ponovil svoja že znana stališča o institucionalnih reformah. Seveda se je Cossiga vrnil tudi na vprašanje sodstva, ko je poudaril, da s svojimi izjavami na prazniku policije ni hotel žaliti novopečenih sodnikov, ki jih sedanj sistem pošilja na najbolj nevarna in vroča delovna mesta. V pismu, ki so mu ga poslali, so ti sodniki navedli, da jih je tudi on zapustil. Cossiga se strinja s tako oceno in navaja, da so te sodnike vsi zapustili, v prvi vrsti politične sile. Prav zato je predsednik republike najodločneje ožigosal tiste, ki dovolijo, da se razpravlja o vsem razen o sodstvu, kot da njihove avtonomije ne bi jamčila ustava temveč Sveti duh. Mlade sodnike pa je vsestransko pohvalil in poudaril, da so mu v pismu priznali, da nimajo izkušenj in s tem v bistvu dokazali, da so bile njegove ocene pravilne. V boj proti kriminalu je treba poslati najbolj izkušene.

Odmevna pobuda ARCI in ZSKD Italijanske osebnosti za Primorski dnevnik

RIM — Vsestravno predsedstvo ARCI je skupno z vodstvom ZSKD sprejelo stališče, s katerim se obrača na italijansko javnost v zvezi s krizo našega dnevnika. Dokument poudarja, da se Primorski dnevnik, edini dnevnik in osnovni informacijski instrument Slovencev v Italiji po 46 letih rednega izhajanja nahaja v zelo resni nevarnosti. Težki krizni položaj Založništva tržaškega tiska, ki časopis izdaja, je prisilil podjetje k težkim redukcijskim ukrepom, ki so ob koncu aprila prizadeli 49 uslužbencev med katerimi enajst novinarjev. Ti ukrepi šibijo do takšne mere kakovost in torej vlogo časopisa, da se v bližnji bodočnosti postavlja pod vprašaj njegova ekzistenca.

Večstranska in življenjskega pomena je vloga, ki jo je dnevnik opravljal in jo še vedno opravlja.

Gre za nezamenljiv instrument povezovanja in politične, gospodarske in kulturne informacije med samo manjšino; časopis je zaradi svojega položaja zelo pomemben posrednik informa-

cij iz bližnjih Slovenije in Jugoslavije. Dnevnik je avtonomen in izviren izraz večkulturnega in večetničnega bogastva, ki je značilno za deželo FJK.

Poleg dnevnika se v velikih težavah nahaja tudi dnevnik italijanske manjšine v Istri La voce del popolo, ki tvega, da bo prenehal izhajati.

Podpisani apelirajo na državne in deželne oblasti, na demokratično občutljivost družbenih in političnih sil v državi, zato da se z učinkovitimi in trajnimi sredstvi zagotovi rešitev obeh dnevnikov.

Dokument so podpisale številne znane osebnosti iz javnega življenja, med njimi Marco Boato, Willer Bordon, Laura Cima, Franco Corleone, Annalisa Diaz, Mariella Gramaglia, Gianni Lanzinger, Lorenzo Strik Lievens, Gianfranco Mariotti, Ettore Masina, Domenico Modugno, Annamaria Procacci, Massimo Scalia, Silvia Fachin Schiavi, Carol Beebe Tarantelli in Piero Fassino. Zbiranje podpisov se nadaljuje.

Delne administrativne volitve še okrepile vladno koalicijo Zadovoljstvo pri KD in PSI manj zadovoljni v vrstah DSL

RIM — Dokončni izidi nedeljskih upravnih volitev za obnovo 60 občinskih in 1 pokrajinskega sveta so potrdili včerajšnje delne rezultate. Nekaj manj kot milijon volilcev je še okrepilo zaupanje v vladne stranke, opozicija pa se je še dodatno ošibila. Čeprav skoraj vsi poudarjajo, da se izidov ne da posploševati na celo državo, pa je neizpodbitno dejstvo, da se je KD s 37,7% utrdila, še bolj pa so napredovali socialisti, ki so se tokrat prvič usidrali na drugem mestu med strankami in dosegli 20,0% glasov.

Precej glasov - če jih primerjamo z glašovi prejšnje KPI - je izgubila Demokratska stranka levice, ki je dobila 16,4% glasov, kar pa je 8,2% manj kot bivša KPI na prejšnjih administrativnih volitvah. Del glasov, 2,6% odstotka je šel h Komunistični prenovi, ki pa je svoje kandidate predstavila le v devetih občinah.

Tokrat so predstavniki strank povsem jasno izrazili svoje zadovoljstvo oziroma nezadovoljstvo nad doseženi-

mi rezultati, pri čemer pa ni bilo opaziti prevelikega poveljevanja nedeljskih volitev. Večina govori o tem, da so sicer te volitve svojevrsten pokazatelj trenutne usmerjenosti italijanskih volilcev, da pa je njihov vzorec premajhen, da bi ga lahko posplošili na vso državo.

V vrstah krščanskih demokratov ne skrivajo zadovoljstva nad doseženimi rezultati, istočasno pa je tajnik KD Forlani poudaril stalno rast PSI in volilni neuspeh DSL. Glede uspeha lig na severu pa je Forlani dejal, da je bil manjši od predvidenega, da pa ta uspeh po njegovem mnenju predstavlja skupen problem vseh strank.

Tudi socialistični tajnik Craxi je na zasedanju socialističnega vodstva včeraj poudaril, »da stalno in zanesljivo naraščanje glasov PSI ter sprememba v razmerju moči prinašata več jasnosti, kar bo odprlo pot procesa obnove in socialistične enotnosti.«
Zadovoljstvo so včeraj izrazili tudi predstavniki PLI in PSDI. Tako je tajnik PSDI

Cariglia poudaril, da so socialdemokrati ponovno postali četrta politična sila.

Republikanci kot bivši člani vladne koalicije z volilnimi izidi niso zadovoljni in po pisanju strankinega glasila La Voce Repubblicana »ti izidi ne prinašajo nič takega, kar bi lahko prispevalo k bolj zdravim političnim perspektivam in se soočilo z najvažnejšimi problemi v državi.«

Zadovoljni so tudi predstavniki Gibanja za komunistično obnovo, ki poudarjajo predvsem dejstvo, da so v devetih občinah, kjer so sodelovali s svojo listo, dobili kar 8% glasov. Nezadovoljni pa so pri DSL, kjer je koordinatorski tajništvo D'Alema dejal, da gre za zaskrbljujoč rezultat, »saj je na severu zmagala »severna liga«, na jugu pa »južna liga«, ki jo sestavlja KD in PSI.«
D'Alema je še dejal, da rezultat za DSL ni dober, da pa ni katastrofa, saj se je DSL predstavila z novim imenom in simbolom ter po notranjem razkolu po ukinitvi bivše KPI.

Altissimo: PLI nima nikakršnih ozemeljskih zahtev

RIM — Tajnik PLI Renato Altissimo je včeraj odgovoril predstavnikom Liberalno-demokratske stranke Slovenije Jožetu Školcu in Francu Juriju v zvezi s sprejeto resolucijo na kongresu PLI o reviziji italijanskih vzhodnih meja in o ponovni priključitvi po 2. svetovni vojni »izgubljenih«
ozemelj v Jugoslaviji.

V svojem odgovoru Altissimo poudarja, da PLI nima ozemeljskih zahtev in da bodo meje na Zahodu in Vzhodu premagane z integracijo v Evropsko skupnost. Glede sporne resolucije pa je dejal, da je bila sprejeta ob robu kongresa »in nikakor ne more spremeniti politične linije italijanskih liberalcev.«

Ozemeljske pretenzije gotovo ne prispevajo k dobrososedskim odnosom med državama Protesti v Sloveniji zaradi resolucije PLI o Osimu

LJUBLJANA — Stališče italijanske liberalne stranke o reviziji osimskih sporazumov je vzbudilo v Sloveniji vrsto odločnih odgovorov. Uradno stališče je sprejelo slovensko zunanje ministrstvo, Liberalno demokratska stranka in prenovitelji.

Zunanje ministrstvo Republike Slovenije je v zvezi z resolucijo sprejeto na 21. kongresu italijanske liberalne stranke 12. maja 1991 v Rimu za spremembo sporazumov iz Osima objavilo naslednjo izjavo:

»SFR Jugoslavija in Republika Italija sta 10. novembra 1975 podpisali in marca meseca leta 1977 v svojih parlamentih ratificirali pogodbo o določitvi državne meje, sporazum o gospodarskem sodelovanju s Protokolom in nekatere priloge k tem dokumentom, ki so bolj znani pod skupnim imenom sporazumi iz Osima.

Osnovni namen podpisa in ratifikacije sporazumov iz Osima, t. j. mednarodno priznana dokončnost jugoslovansko-italijanske meje je bila tako izpolnjena in je nesporna. To potrjujejo tudi izjave visokih in najvišjih italijanskih državnih predstavnikov, ob ratifikaciji v parlamentu in ob drugih priložnostih, ki so naši in mednarodni javnosti dobro znane.

V skladu z načeli in duhom dokumentov iz Helsinkov predstavljajo Osimski sporazumi konkreten primer njihovega praktičnega uresničevanja ter stvaren prispevek Italije in Jugoslavije oziroma Republike Slovenije miru, varnosti, sthabilnosti ter sodelovanju v tem delu Evrope.

V nasprotju s tem pa italijanski liberalci zastopajo popolnoma nesprejemljivo stališče češ, da so zaradi »novih

dejstev in zgodovinskih dogodkov«
Osimski sporazumi preseženi in bi Italija domnevno lahko pridobila del izgubljenega ozemlja.

Stališče italijanske liberalne stranke, ki je, kot znano, partnerica v sedanjih vladajoči italijanski štristrankarski vladni koaliciji nas čudi, saj menimo, da ni v duhu uveljavljenih dobrososedskih in prijateljskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo ter Slovenijo in Italijo. Prav tako tudi ni v skladu z načeli Helsinške listine in Pariškega sporazuma o nedotakljivosti meja v Evropi.

Republika Slovenija bo tudi v procesu osamosvajanja v svojih odnosih z Republiko Italijo vztrajala pri neprekinjeni veljavnosti Osimskih sporazumov, posebej glede na načelo, vsebovano v Dunajski konvenciji o nasled-

stvu držav glede mednarodnih pogodb.

Dimitrij Rupel
Republiški sekretar

Slovenska Liberalno-demokratska stranka je v zvezi s stališčem PLI pisaliberalnemu tajniku Altissimo:

»Spoštovani g. Renato Altissimo
Že nekaj časa si Liberalno-demokratska stranka Slovenije prizadeva poglobljati odnose in sodelovanje z demokracijami, liberalnimi in evropsko usmerjenimi strankami v sosednji in prijateljski Italiji. Sodimo, seveda, da je med temi tudi Vaša. Zato nas je še posebej neprijetno presenetila vest o sprejemu stališča, ki zagovarja ponovno odpiranje občutljivih obmejnih

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ob skupnih naporih zunanjih ministrov Jamesa Bakerja in Aleksandra Besmertniha Zadnji krog bližnjevzhodnih posvetovanj nakazal »mini« konferenco brez Sirije

KAIRO — Previdni ameriško-sovjetski optimizem glede miru na Bliznjem vzhodu se je sinoči nekoliko konkretiziral v izjavi ameriškega državnega tajnika Jamesa Bakerja, češ »da je bil dosežen osnovni pristanek vseh partnerjev za deželno mirovno konferenco«. V resnici so pogajanja Jamesa Bakerja in njegovega sovjetskega kolega Aleksandra Besmertniha od Damaska do Ženeve, od Jeruzalema do Luksemburga in od Kaira do Amana res privedla do dogovora za nekakšno »mini konferenco«, ki naj ustvari pogoje za dvostranska srečanja med Izraelom in jordanško-palestinsko delegacijo, torej precej daleč od konference, kot je bila zastavljena, ko se je zdel mir na Bliznjem vzhodu še nekam dosegljiv. V tem trenutku je mini konferenca edina uresničljiva možnost in ameriški poskus za doseg miru na Bliznjem vzhodu bi znal ne biti zadnji.

Baker in Besmertnih sta bila v soboto, nedeljo in ponedeljek v Kairu, kjer sta se posvetovala z egiptovskim predsednikom Hosnijem Mubarakom. Besmertnih je v ponedeljek odšel iz Kaira v Savdsko Arabijo, kjer je bil prisoten na otvoritvi nove sovjetske ambasade v kraljevini, ki je prekinila diplomatske odnose s SZ pred skoraj 50 leti. Sinoči je odpotoval v Ženevo, da bi se sestal z liderjem PLO Jaserjem Arafatom. Srečanje je bilo predvideno že prej, a Besmertnih je vmes »skočil« še za trenutek v Sirijo, kjer je sicer bil že pred tednom dni.

V Damasku so še vedno nasprotni konferenci, na kateri ne bi OZN igrala dovolj važne vloge,

saj zahtevajo, da se Izrael odpove zasedenim ozemljem. Sedaj se govori o konferenci brez sirske prisotnosti, kar pomeni z drugimi besedami, da sta se Baker in Besmertnih odpovedala prisotnosti Sirije, ki pa ne sme zavirati konference.

Jaser Arafat, voditelj PLO, se trudi, da bi spet prišel do vloge, ki jo je izgubil, ko je ob vojni v Zalivu podprl Irak. V preteklosti je PLO imela podporo SZ, a mednarodni odnos do Palestincev se je zadnjih mesecih bistveno spremenil. Trenutno se jim ponuja možnost, da bi bili na konferenci prisotni v okviru jordanke delegacije ali kake druge arabske delegacije, ker Izrael odločno odklanja njihovo samostojno prisotnost.

V Luksemburgu se je dvanajstera Evropske skupnosti medtem posvetovala z izraelskim zunanjim ministrom Davidom Levijem in zagotovila svoj politični in gospodarski doprinos. Izrael je nasprotoval Evropski skupnosti, češ da je ta bliže arabskim državam. Glede deželne konference o miru na Bliznjem vzhodu Izrael sprejema evropsko prisotnost, a pod tremi pogoji: da se Evropa pojavlja »z enim samim glasom«, da ne ovira ameriške pobude in da podpre Izrael v sektorjih, ki so za izraelsko državo važni.

Po Amanu se bo James Baker odpeljal v Jeruzalem, kjer se bo sestal najprej s predstavniki Palestincev z zasedenih področij - iz Cisjordanije, Gaze in vzhodnega Jeruzalema - in nato še z izraelskim premierom Šamirjem in z obrambnim ministrom Mošejem Arensom.

Sredi poletja vrh Bush-Gorbačov?

MOSKVA — Vrh med Mihailom Gorbačovom in Georgeom Bushem naj bi bil možen že sredi poletja. Dogovor naj bi bil sad sobotnega telefonskega razgovora med predsednikoma velesil.

Sicer se je takoj oglašil Bush, češ da za »poletni vrh« vsekakor še ni bil določen datum. V okviru tiskovne konference, na kateri je predstavil Roberta Gatesa kot direktoria protiobveščevalne službe Cia, je skoraj mimogrede navrgel: »Ne morem potrditi poletnega summita. Pod določenimi pogoji bi rad šel v Moskvo, rad mislim, da bom tja šel.« Istočasno ni izključil možnosti, da bi Gorbačov sodeloval na srečanju »sedmih velikih na Zahodu«, ki je predvideno za polovico julija v Londonu. Sovjetski glasnik Vitalij Ignatenko je medtem povedal, da si Gorbačov želi »širokega« srečanja«, ki naj zagotovi vedno večje razumevanje med velesilama, ker lahko samo to vane odvrne nevarnost zopetne »hladne vojne«.

Zadnje delovno srečanje med Gorbačovom in Bushem je bilo septembra lani v Helsinkih, pravi vrh pa junija v Washingtonu. Predvideni vrh v Moskvi februarja je onemogočila vojna v Zalivu.

Stopnjuje se protest dijakov v Sloveniji

LJUBLJANA — »Ker oblast še ni razglasila moratorija na letošnje zaključne izpite in ker tretjim letnikom še vedno ni zagotovila, da jih prihodnje leto ne čaka enaka usoda - zaključni izpiti, ki ne bodo vstopnica za univerzo in na katere se bo še vedno treba pripravljati brez ustreznih kata-logov znanj - nam ne preostane nič drugega kot bojkot pouka in izpitov,« so dejali dobro organizirani slovenski dijaki in široke mestne ulice spremenili v sprehajališče.

V Mariboru so zasedli Trg svobode in oba mostova, v Ljubljani pa Titovo cesto od Bavarskega dvora do Šubičeve. Za dodatno izražanje gneva so za petnajst minut zasedli križišči pri Bavarskem dvoru in pri Delavskem domu. Po tretji uri je promet večinoma že povsod potekal normalno. Dijaki, že precej razredčeni, so v Ljubljani vztrajali le še pred Metaliko. V in pred postavljenima šotoroma naj bi najbolj vztrajni ali najbolj jezni prebili tudi noč. Incidentov ni bilo, le tu in tam so miličniki, ki so si za korekten odnos pri dijaškem vodstvu priložili pohvalo, morali kakšnega preveč vnetega protestnika tudi odnesti. Nekoliko manj množično so demonstrirali tudi v Kopru, Celju in še nekaterih drugih mestih.

Danes ob 9. uri bosta dijaško vodstvo sprejela šolski minister dr. Peter

Vencelj in Marija Malešič, podpredsednik IS za družbene dejavnosti. Ob istem času nameravajo dijaki narediti živ obroč okoli slovenske skupščine. Za promet bo zaprta Šubičeva. Znova naj bi demonstrirali tudi v drugih slovenskih mestih.

Dodajmo še to, da so po šolah pokazali različno mero razumevanja za zahteve dijakov. Ponekod so jim zagrozili z ukori in neopravičenimi urami, če ne bodo prišli k pouku, drugod so se domenili, da bodo kontrolne naloge in druge obveznosti preložili, dijakov pa ne bodo kaznovali.

Alenka Kunaver (predsednica Zveze dijakov Slovenije): »Zavod za šolstvo je 6. maja razposlal v šole ankete, s katerimi naj bi dobili odgovor na vprašanja, kdaj so bili dijaki seznanjeni z izpitom, kako so se pripravljali nanj na šoli in kako potekajo konkretne priprave na izpit. Predstavniki 4. letnikov so v prisotnosti ravnatelja in razrednikov seveda odgovorili pritr-dilno. Mislim, da so to policijske metode, s katerimi ni mogoče ugotoviti resnice.«

Matej Kurent (predsednik Zveze četrtošolcev Slovenije): »Strokovnim in pravnoformalnim argumentom za izpit ne oporekam. Toda nepravilnosti ob izvedbi tega izpita je toliko, da se nam zdi moratorij nujno potreben.

(dd)

● Predstavnik Hrvaške Mesić naj bi danes zamenjal Jovića

NADALJEVANJE S1. STRANI

Najbrž ne bo prenačljenih in nevarnih potez z nobene strani. Seveda pa so to le ugibanja in napovedi, vendar na temelju raznih razgovorov, ki so potekali v teh dneh.

Iz Bosne in Hercegovine poročajo, da se je sedemurno zasedanje bosanskohercegovske vlade končalo s soglasnim sklepom, da se zamrzne ustanavljanje avtonomnih dežel, kar je zahtevala srbska stranka, ki je tako hotela ustanoviti povsem avtonomno Bosansko krajino. Razprava je bila ostra in do izraza so prišle vse bosanskohercegove notranje napetosti med strankami, ki se kažejo med tremi nacionalnimi skupinami in deželami, prav tako z nacionalnimi predznaki. Vendar je za sedaj prišlo do pomirjenja in zamrznitve sklepa o

ustanovitvi povsem samostojne oblasti po zgledu kninskih hajdukov.

V Cankarjevem domu bo danes dopoldne drugo zasedanje opozicijskih strank iz vse Jugoslavije, ki ga organizira Stranka demokratične pre-nove. Zasedanje bo potekalo na temo »Demokracija in svoboda tiska«. Po uvodnem pozdravu in poročilu o namenu zasedanja predsednika SDP Cirla Ribičiča bodo prebrali uvodne obrazložitve dr. Slavko Splichal iz Ljubljane, Žarko Kojanović iz Beograda in Milan Trivić iz Sarajeva. Ob 14. uri pa bo tiskovna konferenca. Na zasedanje naj bi prišli najvidnejši predstavniki vseh jugolsovanskih opozicijskih strank, celotnega spektra opozicije iz Srbije, vseh prenoviteljev itd.

● Protesti

NADALJEVANJE S 1. STRANI

vprašan z Jugoslavijo (oziroma s Slovenijo in Hrvaško), na vašem nedavnem strankarskem kongresu.

Da to počne stranka skrajnežev, ki se že tradicionalno sklicuje na nacionalizem in iredentizem, ter si prizadeva ustvarjati konfliktna žarišča za doseganje ciljev, ki s sodelovanjem in evropskimi integracijskimi procesi nimajo veliko skupnega, je seveda razumljivo: če pa taka stališča podpira demokratična, liberalna in vladna stranka, kakršna je PLI, postajamo upravičeno zaskrbljeni. V Jugoslaviji je položaj namreč naravno zaostren in nabit z destruktivnim in nasilnim potencialom. Poleg Slovenije je eden mirnejših in stabilnejših prostorov zaenkrat prav mnogoetnična multikulturna Istr. To je treba pripisati v prvi vrsti realnemu sožitju, ki se je kočno utrdilo med ljudmi različnih jezikov in kultur po povojnem dolgotrajnem ideološkem in nacionalnem obojestranskem sumničenju. Tudi krivice iz nedavne preteklosti bo možno delno popraviti le z večjim odpiranjem tega prostora k regionalističnim trendom v Evropi in z vsestranskim sodelovanjem med njegovimi različnimi in enakopravnimi nacionalnimi subjekti. Sleherno vračanje k nacionalističnim izhodiščem, s predlogi o spreminjanju državnih meja, pomeni vodo na mlin nadaljnje destabilizacije in ustvarjanje nepotrebnih in nevarnih mednacionalnih sporov v izredno pisanem, a prav zato občutljivem prostoru, tako na jugoslovanski, kot na italijanski strani meje.

Iskreno upamo, da bo Vaša stranka pragmatično in s politično modrostjo ponovno ocenila stališča do omenjenih vprašanj z izločitvijo vseh nostalgicnih namigov o ozemeljskih zahtevah, in da bosta tako še naprej omogočana neoviran dialog in sodelovanje med demokratičnimi in liberalnimi strankami Italije in Slovenije.

S spoštovanjem
Jožef Školč, Franco Juri
Liberalno-demokratska
stranka Slovenije

»V stranki demokratične pre-nove Slovenije, je rečeno v izjavi te stranke, sicer sprejemamo pripravljenost mednarodnih dejavnikov za podporo in sodelovanje pri razreševanju jugoslovanske krize, vendar hkrati ostro protestiramo proti kongresni resoluciji italijanske liberalne stranke, v kateri se ta zavzema za revizijo Osimskih sporazumov in spremembo jugoslovansko-italijanske meje. Obsojamo nesprejemljiva revanšistična stališča, ki so v popolnem nasprotju z našimi dobrososedskimi odnosi z Italijo ter sprejetimi načeli Konference o evropski varnosti in sodelovanju.

Z obžalovanjem ugotavljamo, da jih je sprejela stranka italijanske vladne koalicije in toliko prej pričakujemo, da se bodo oblasti in demokratične sile Italije od takšnih stališč nedvoumno ogradile in jih obsodile.

Predsedstvo Stranke
demokratične pre-nove Slovenije

Dobrodošle, Novice!

LJUBLJANA — Včeraj je izšel novi slovenski dnevnik »Slovenske novice«, pri čemer so grafično poudarjene »Novice«. To je druga povsem samostojna izdaja slovenskega osrednjega časnikarskega podjetja »Delo«, ki bo tako razpolagalo z dvema dnevnikoma »Delom« in »Novicami«.

Včerašnja prva številka je izšla v tabloid formatu, v barvah, začetna naklada 60 tisoč izvodov. Časopis je namenjen bralcem, ki imajo manj časa in zato potrebujejo krajše in udarne stavke. Odgovorni urednik Tine Guzej je glede politične usmeritve kategoričen: »Časopis je nevtralen, za nas je vest vse ono, kar zanima največ bralcev.«

»Novice« bodo dnevno izhajale na 16 straneh, šestkrat tedensko, oziroma v petek bo povrh še priloga »Plus«, ki je že sedaj bila tednik istega založnika z izredno visoko naklado, majhnimi izdatki, skratka izredno uspešna.

V vsej redakciji je 28 ljudi: urednikov in tehničnih urednikov.

Včerašnja prva izdaja ima naslovno stran posvečeno slovenskim fantom, ki jih kličejo v JLA. Naslov se glasi: »Odbit ultimāt JLA«, vsebinsko pa je zadeva posvečena zaprtemu sestanku slovenskega vrha na Poljčah in nekaterim nesprijemljivim odnosom do slovenskih časnikarjev.

To je sedmi slovenski dnevnik, ki izhaja po vojni: »Slovenski poročevalci« in »Ljudska pravica«, ki sta se združili v »Delo«, »Ljubljanski dnevnik«, »Večer« in »Primorski dnevnik«. Zanimivo pa je, da danes izhaja v Slo-

veniji nov dnevnik, v Zagrebu pa je izšla prva številka jugoslovansko usmerjenega dnevnika z značilnim naslovom »Zapad«.

V Sloveniji se poleg tega dnevnika pripravlja tudi novi dnevnik »Slovenec«, za kar je nekaj sredstev že pripravljenih in zagotovljenih v slovenskem republiškem proračunu. Poleg tega slovensko ministrstvo za informiranje pospešeno pripravlja pričetek dela nove slovenske tiskovne agencije, ki naj bi - kot vse sorodne agencije - nudila vesti iz slovenskega dogajanja v več jezikih: v slovensčini in srbohrvaščini poleg tega pa še v angleščini, nemščini in italijanščini.

Položaj sredstev množičnega obveščanja v Sloveniji je izredno razgiban, kar odraža vedno nove potrebe, pluralnost stališč, vedno bolj izbrušene in zahtevne časnikarske prijeme, na katere se sklicujejo povsod v uredništvu »Novic«, o tem govore pri »Slovincu« in seveda v tiskovni agenciji.

Kot rečeno izhajajo »Novice« v isti založniški hiši kot osrednji slovenski dnevnik »Delo«. Očitno gre delno za konkurenco med dvema dnevnikoma, predvsem pa za izpopolnjevanje in za zapolnitev odprtega prostora. V vsej Sloveniji se trenutno prodaja okrog 200 tisoč dnevnikov dnevno, kar je okrog 100 na tisoč prebivalcev in kar je občutno izpod povprečne evropske ravni. V prelomnih časih, ob izredno politizirani javnosti, pa je potreba in nujnost vsestranskega informiranja ljudi izredno prisotna. B. S.

BTP

SEDEMLETNE OBVEZNICE

● Sedemletne obveznice BTP se koristijo s 19. marcem 1991 in zapadejo 19. marca 1998.

● Obveznice dajejo letno **12,50%** bruto obresti, izplačljive v dveh šestmesečnih obrokih.

● BTP bodo dodeljeni po **marginalnem sistemu** (asta marginale), ki se nanaša na ceno ponudbe.

● Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do **13.30 dne 16. maja**.

● Obveznice se koristijo z 19. marcem 1991 in je zato treba ob vplačilu, **21. maja**, doplačati dozorele obresti na kuponu, ne da bi plačali kakršne-koli provizije.

● Obveznice so v svežnjih po **minimum 5 milijonov lir**.

Rezervacije do 16. maja

Minimalna cena dražbe %

Letni donos na podlagi minimalne cene

Bruto %

Neto %

93,55

14,46

12,64

Cena, ki bo iznešena na dražbi bo objavljena v časopisju.

Odločni protesti političnih sil na obeh straneh meje Ogorčenje ob potezi PLI

TRST — Resolucija italijanskih liberalcev z zahtevo po reviziji državnih meja in Osimskih sporazumov je razumljivo izzvala na obeh straneh meje najodločnejše proteste.

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je izrazilo ogorčenje in zaskrbljenost nad zahtevo po širjenju italijanskega državnega ozemlja na račun sosedov. Razumljivo je, je zapisano v tiskovnem sporočilu SSK, da se v času krize in težav kot krogarji pojavljajo revanšisti, neodgovorno pa je, da se za taka stališča opredeljuje večina v kaki vladni stranki. Danes, ko bi morali težiti k odpravljanju vseh negativnih posledic, ki jih prinašajo meje, je vsako postavljanje ozemeljskih zahtev nevarno naenajanje sožitja in miru na mejnih območjih. Med ljudmi in države se tako sejejo nezaupanje, bojzani in strahovi preteklosti. V času osamosvajanja Slovenije pa so taka stališča le voda na mlin centralističnim in avtoritarnim težnjam. Jasno je, je še zapisala Slovenska skupnost, da ima vsaka revizionistična zahteva obojestranski učinek, saj ne more zadevati le bivše cone B Svobodnega tržaškega ozemlja. Postavlja pa se tudi vprašanje odgovornosti Italije za neizpolnjevanje mednarodnih določil o zaščiti slovenske manjšine.

Stranka demokratične prenove Koper-Izola-Piran naglašja v tiskovni noti, da bo resolucija, ki zahteva spreminjanje dosedanjih meja med Republiko Italijo in Jugoslavijo, po vsej verjetnosti sprožila številne mednarodne in nacionalne spore. SDP ostro nasprotuje sprejeti

resoluciji, »saj pomeni ta na našem območju rušenje dosedaj prisotnega sožitja med nami; zato zahtevamo od republiške vlade, da se nemudoma opredeli do te resolucije in da to opredelitev prenese na vlado Republike Italije ter da jo afirmira tudi v širšem mednarodnem prostoru. SDP Kopra, Izole in Pirana bo poslala vsem demokratičnim strankam na območju teritorija Osimskih sporazumov apel, da se ogradijo do zahtev Liberalne stranke v Italiji in do vseh, ki zagovarjajo vsebinske cilje te sprejete resolucije in razpihovanja že presežene iredentizma.«

Regionalni odbor Slovenskih krščanskih demokratov za Obalo in Kras pa je resolucijo italijanske liberalne stranke označil kot nevzdržno in jo odločno odklanja: »Ne smemo hkrati z njo zavrniti zgodovinsko in kulturno razumljivega interesa za sodelovanje dveh dežel Furlanije-Juljske krajine in slovenske Istre, ki sta stoletja živeli povezani v sožitju. Skupno bi morali reči ne rušenju že doseženega, obenem pa storiti več za enakopravno sodelovanje na gospodarskem, kulturnem in drugih področjih za enakomerno zaščito narodnih manjšin na obeh straneh državne meje.« In še: »Slovenska in jugoslovanska javnost je zahteve Misovcev po ozemlju Slovenije in Hrvaške dolgo let omalovaževala, češ da gre za neresne ideje neke nepomembne stranke, s katerimi ta pač mora ohraniti svojo zgodovinsko-politično identiteto. Resolucija liberalne stranke Italije, ki je zahteve ponovila, pa je pokazala, da temu ni tako.«

Pri deželni DSL so obnovili vodstvo

TRST — Deželni odbor Demokratične stranke levice je včeraj po daljši debati, ki jo je uvedel deželni tajnik Elvio Ruffino, izvolil nove vodilne organe stranke.

V predsedstvu so (že poprej izvoljeni) Mirio Bolzan, sen. Silvano Bacicchi in tržaška občinska svetovalka Anamarija Kalc.

Vodstvo, v katerem so poročno zastopane vse politične komponente in vsa teritorialna območja, sestavljajo: Lionello Bellina, Fulvia Berginc, Darko Bratina, Miloš Budin, Guerrino Cecotti, Luciano Ceschia, Nico Costa, Giulio D'Andrea, Antonio Di Bisceglie, Luisa Donda, Duilia Fedele, Silvia Finos, Giorgio Fortunat, Isaia Gasparotto, Maria Genovese, Enrico Gherghetta, Maurizio Ionico, Perla Lusa, Alessandro Maran, Giuseppe Mariuz, Ester Pacor, Paolo Padovan, Renzo Pascolat, Carlo Pegorer, Gianna Pirella, Aurelio Rigonat, Pietro Rosa Gasald, Giorgio Rossetti, Maurizio Salomoni, Silvana Schiavi Fachin, Claudio Tonel, Renzo Travanut, Roberto Viezi, Dario Vosca in Giovanni Zanolin, poleg njih pa seveda še deželni tajnik

Elvio Ruffino, predsednik deželnega komiteja Mirio Bolzan in predsednik jamstvene komisije Ennio Pironi.

Po razvejeni debati so izvolili še člane strankinega deželnega tajništva: Nico Costa (podtajnik in odgovoren za institucionalne probleme), Antonio Di Bisceglie (blagajnik), Giovanni Zanolin (ekonomija, delo), Gianna Pirella (kultura, propaganda), Maurizio Salomoni (socialni resor) in Darko Bratina (zadolžen za manjšinska vprašanja).

Debata je bila zelo živahna. Kamen spotike je bil predlog o izvolitvi Coste za podtajnika stranke; že na prejšnji seji deželnega komiteja je Costa doživel političen poraz, ko ga je odbor zavrnil po tajnih volitvah, ravno zato pa so včeraj očitali Ruffinu, da se ni držal že prej izraženih mnenj.

Tako deželni tajnik Ruffino (uvodoma) kot predsednik Bolzan (sklepno) sta poudarila kočljivost zdajšnjega političnega trenutka ter inovacijsko vlogo, ki naj jo odigra stranka. DSL bo posvetila posebno pozornost kampanji za politično ter institucionalno pomembni referendum, ki bo 9. junija.

V Špetru o jezikovni problematiki

ŠPETER SLOVENOV — Vprašanja, ki zanimajo tudi našo narodnostno skupnost, bo na dnevnem redu seje Gorskke skupnosti za Nediške doline, ki jo je predsednik Giuseppe Chiabudini sklical za 21. maj ob 17.30 v Špetru. Obravnavali bodo predlog o izrednem finančnem prispevku Gorskke skupnosti za dokončno ureditev vodovodnega omrežja v beneških dolinah. Špeterska skupščina pa bo proučila predlog svetovalka Firmina Mariniga (PSI), da bi v nekaterih cerkvah Benečije vsaj enkrat v tednu maševali po slovensko. Govorili bodo tudi o predlogu svetovalec Mariniga, o Cicconeja, Bergnachove (PSI) in Blasetti (PDS) za ustanovitev Mednarodnega študijskega centra za večjezičnost v Špetru Slovenov. Ti svetovalci so Gorskki skupnosti predlagali izglasovanje resolucije, po kateri naj bi se v FJK, Koroški in Sloveniji uvedli trojezičen šolski pouk v italijanščini, slovenščini in nemščini. R. P.

V Budimpešti glas iz naše manjšine

TRST — Na 18. kongresu narodnih manjšin v Budimpešti v priredbi federalistične unije evropskih narodnostnih skupnosti (FUENS), Mladine evropskih narodnostnih skupnosti (MENS) in Mednarodnega zavoda za manjšinsko pravo in regionalizem (INTEREG) so bili zastopani tudi Slovenci: Slovensko skupnost sta zastopala deželni tajnik Ivo Jevnikar in deželni svetovalec Bojan Brezigar, Narodni svet koroških Slovencev pa tajnik Marjan Pipp, bivši državni poslanec Karel Smolle idr. V predsedstvu kongresa je bil podpredsednik Fuensa dr. Reginald Vospersnik, za manjšinsko zvezo AIDLCM pa je prinesel pozdrav dr. Franci Zwitter, ravno tako Korošec. Iz Slovenije je bil prisoten strokovnjak dr. Silvo Devetak, niso pa bili navzoči pripadniki slovenske manjšine na Madžarskem.

V poročilu Slovenske skupnosti je bil poudarek, da se zadeva o zaščitem zakonu Slovencev v Italiji še ni premaknila z mrtve točke, asimilacija pa napreduje. Omenjena je bila po eni strani novost, da je rimska vlada predstavila svoj prvi zaščitni osnutek, po drugi strani pa povsem nezadovoljiva vsebina vladnih predlogov. Pozitivni novosti pa sta sprejetje dveh pomembnih zakonov letos: o postopku za vračanje poitalijančenih priimkov in izvirno slovensko obliko in o državnih finančnih prispevkih za kulturne in umetniške potrebe slovenske manjšine v sklopu določil o obmejnih območjih. Ob koncu je SSK pozvala Italijo in sploh Evropsko skupnost k podpori prizadevanjem Slovenije za suverenost in neodvisnost. Na taki osnovi se lahko namreč vezi med matico in zamejstvom še krepijo, kot piše v tiskovnem sporočilu SSK, kar je za manjšino življenjskega pomena.

Zeleni Avstrije so obiskali Ben. Slovenijo

ČEDAD — Pred dnevi je v Čedadu in Špetru bila na obisku avstrijska delegacija Zelenih, ki so člani Alternativne liste Zelenih skupnosti Alpe-Jadran. Z njimi je bil tudi predstavnik Zelenih iz videmske pokrajine Elia Miloni. Gostje so z velikim zanimanjem sledili razlagi o stvarnosti slovenske skupnosti v Beneški Sloveniji. Posebno pažnjo so namenili dvojezičnemu zasebnemu šolskemu centru v Špetru Slovenov, kjer jih je sprejela ravnateljica Živa Gruden v spremstvu osebja in otrok. Gostom so prikazali stvarnost šolskega središča in težavnost zaradi zavlačevanja oblasti, da bi šoli v Špetru zagotovile nemoten razvoj. Avstrijski predstavniki Zelenih so nato obiskali uredništvo Novega Matajurja in se soočili s problematiko informiranja Slovencev v Italiji. S tem v zvezi so se seznanili tudi s težavnim položajem, ki je nastal pri Založništvu tržaškega tiska in še posebej kar zadeva Primorski dnevnik. R. P.

Počastitev padlih s pesmimi TPPZ

SAN PIER D'ISONZO — Tržaški partizanski pevski zbor "Pinko Tomažič" je, skupno s svojim orkestrom in pod vodstvom zborovodje Oskarja Kjuda, v soboto popoldne nastopil v kraju San Pier d'Isonzo v videmski pokrajini, kamor ga je povabila tamkajšnja občinska uprava, ki je na glavnem trgu odkrila spominsko ploščo enaindvajsetim domačinom, ki so padli v boju proti fašizmu.

Na trgu je bila tudi osrednja proslava, ki se je udeležilo veliko domačinov, govorniki pa so bili: župan Vidma in domači župan ter predstavnik borčevske organizacije ANPI. Med gosti so bili tudi nekateri parlamentarci iz videmske pokrajine.

Naš zbor se je predstavil s spletom slovenskih in italijanskih partizanskih pesmi, kot tudi z borbenimi pesmimi drugih narodov. Kot solistka je z uspehom nastopila sopranistka Edit Kocjan, recitatorja pa sta bila Stane Raztresen in Aldo Pressel.

Za Tržaški partizanski pevski zbor je bil to nov uspeh, ki se pridružuje številnim drugim, katerim bo zbor 8. in 9. junija dodal še dva nastopa: 8. junija v Moravcih pri Ptuj in 9. junija v Slovenjgradcu.

Zbor se medtem že vestno pripravlja na že tradicionalni partizanski praznik, ki bo, kot vedno, 6. in 7. julija v Bazovici. organizatorji so že razposlali vabila borčevskim organizacijam to in onstran meje, da se praznika udeležijo.

Prav tako potekajo v zboru priprave na proslavo 20-letnice delovanja TPPZ, ki bo 18. januarja 1992 na sedežu v Bazovici in na kateri se bodo spomnili tudi 45-letnice prekinjene glasbene dejavnosti Oskarja Kjuda.

N. L.

Referat tajnika odbora za gospodarstvo SKGZ dr. Branka Jazbeca na posvetu "Slovenska pot v globalno ekonomijo" Slovenci v Italiji in vključevanje slovenskega gospodarstva v Evropo

Priobčujemo prvi del referata z naslovom "Slovenci v Italiji in vključevanje slovenskega gospodarstva v Evropo", ki ga je razgrnil tajnik odbora za gospodarstvo SKGZ dr. Branko Jazbec med sobotnim odmevnim posvetom na temo "Slovenska pot v globalno ekonomijo - Pogledi z evropske perspektive" v priredbi Slovenske kulturno gospodarske zveze.

Slovenci, ki živimo v Italiji, se v teh pomembnih trenutkih za usodo slovenskega naroda soočamo z dvojje divergentnih silnic. Po eni strani smo kot državljani italijanske republike pred perspektivo združitve znanega dela evropske celine v skupno tržišče; na ta scenarij se kot gospodarstveniki tudi vneto pripravljamo. Po drugi strani pa, ker smo in hočemo ostati Slovenci, zelo prizadeto spremljamo razvoj dogodkov v matični domovini. Povsem razumljivo je, da podpiramo hotenje slovenskega naroda, ki živi v Jugoslaviji, vendar kljub temu kot gospodarstveniki ne moremo mimo ugotovitve, da dogodki na politični sceni zaradi izredno negotovih razmer niso najbolj primerni za izvajanje dolgoročne gospodarske strategije in za odločanje o pomembnejših naložbenih načrtih.

Ne glede na kočljiv položaj, v katerem se je znašlo gospodarstvo v Republiki Sloveniji in drugje v Jugoslaviji, pa se zaostrovanje političnih razmer stopnjuje, neobvladljivost razmer pa je že taka, da postaja vse težje obrzdati strasti in preprečiti neposredne medetnične spopade. To razdiralno gibanje objektivno krči to, kar je vse doslej Slovenija pojmovala kot svoje domače tržišče. Vendar tu ne gre le za izgubo pomembnega vpliva na trg, ki je po kupni moči kar petkrat večji od tržišča samostojne Slovenije (po razvojnem potencialu pa celo desetkrat tolikšno); za tem - po našem globokem prepričanju - tiči še nevarnejša past, in sicer trgiranje ne povsem zanemarljivih poslovnih zvez z ostalimi deli Jugoslavije, kar lahko privede do delne izolacije Slovenije, še posebno pa do izgube pomembne vloge posrednika oziroma spodbujevalca sodelovanja in gospodarskega razvoja na tej vsekakor pomembni relaciji tkanja odnosov Se-

ver-Jug. Ta vloga Sloveniji vsekakor pripada, če ne drugače zaradi zemljepisne lege in večdesetletne skupne zgodovine in bi je ne kazalo kar tako zavreči, če je pričakovati postopno vključevanje celotnega podonavsko-balkanskega bazena v evropske integracijske procese.

V teh težkih trenutkih razdruževanja in osamosvajanja v matični domovini smo Slovenci iz Italije mnenja, da potrebuje Slovenija poleg klasičnih atributov državnosti, ki čemur se včasih zdi, da so prvenstveno usmerjeni njeni napor, tudi dokaj jasno opredelitev njene vloge v tem prostoru, posebej načinov vključevanja njenega gospodarstva v mednarodno delitev dela, zato pa tudi že izdelano zunanjetrgovinsko strategijo in ustrezno naravnano njenih partnerskih povezav.

Mnenja smo, da ne bi smeli teh osnovnih strateških opredelitev pogojevati kontingentni faktorji, kakršni so skreganost z dosedanjimi sostanovci v jugoslovanski federaciji, benevolenca severnih sosedov ali navidezna in najbrž zgolj trenutna zaprtost zahodnih sosedov do hotenj slovenske države, pa čeprav gre tu za kontingentnost v posebnih in zelo delikatnih okoliščinah, kakršne spremljajo proces razdruževanja in osamosvajanja. Opredelitev svoje vloge in določitev odnosa do drugih, še zlasti do sosedov, ne more torej biti vezana zgolj na trenutne koristi ali ozke politične računice - še zlasti, če je očitno, da te ne zagotavljajo istočasnega uveljavljanja dolgoročnih interesov slovenskega naroda v tem predelu Evrope.

Kako v Evropo?

Velike spremembe po letu 1989 so vplile širšemu srednjeevropskemu prostoru, kateremu pripadamo Slovenci,

nove življenjskosti. Zlasti bi bilo mogoče ugotoviti, da je bila v nemajhni meri presežena fragmentiranost tega prostora. Tako stanje je sicer v preteklosti po svojih močeh skušala ublažiti delovna skupnost Alpe-Adria. V zadnjem obdobju je v ta prizadevanja posegla sama italijanska država in jo po De Michelisovi pobudi s Pentagonalo, kot iniciativo za ekonomsko sodelovanje še posebej na področju prometnih infrastruktur na podonavsko-balkanskem območju, in sicer med Italijo, Avstrijo, Madžarsko, Jugoslavijo in Češkoslovaško - dvignila na višjo raven sodelovanja.

Z ozirom na dejstvo, da bodo po vsej verjetnosti izmed bivših socialističnih gospodarstev prav srednjeevropske ekonomije, se pravi Madžarska, Češkoslovaška, Slovenija in Hrvaška, po zaslugi civilizacijskih pridobitev in določenih skupnih lastnosti potrebovale v primerjavi z ostalimi spreminjajočimi se ekonomijami manj dolgo obdobje za normalizacijo notranjih gospodarskih razmer in za prilagoditev zahodnim standardom učinkovitosti, je mogoče pričakovati ovrednotenje tega prostora v naslednjih desetletjih. Lahko bi celo dejali, da uživa Slovenija v tem kontekstu celo določeno prednost, ker je redno vzdrževala poslovne stike z zahodnim svetom in nasploh bila organizirana sicer kot svojstvena, a vsekakor odprta ekonomija.

Zastavlja se torej vprašanje, po kateri poti naj Slovenija glede na nove možnosti tega prostora ob koncu drugega tisočletja poskusi priti v Evropo. Možno si je zamisliti dve različici oziroma, če se strinjamo z ugotovitvijo, da tu ne gre za opcijo, ki bi se izključevali, bi lahko govorili še o tretji varianti.

Slovenija kot srednjeevropski Jug

Strategija slovenske zunanje politike, ki je trenutno v razpravi v slovenski skupščini, predvsem pa mednarodna aktivnost slovenske diplomacije dajeja vtis, da teži Slovenija po zblize-

vanju s pretežno enim samim partnerjem, ki kaže večjo dovzetnost za aspiracije mlade slovenske države. Gre za zblizevanje s sosednjo Avstrijo, ki je Sloveniji in njenim hotenjem naklonjena z več razlogov, nezanemarljivi so vsekakor njeni povsem konkretni interesi geostateškega in zato tudi dolgoročnega dometa (izhod na morje, sosedstvo z manjšo in njej sorodno državo tvorbo).

Navezovanje preferencialnih, skoroda ekskluzivnih odnosov z Avstrijo - in preko nje z germanskim svetom - bi, po našem mnenju, privedlo do razmaha sodelovanja na relaciji Sever-Jug, in to v obliki, ki bi bila za Slovenijo lahko precej neugodna, če ji ne bo vsem razprtijam navkljub uspelo ohraniti poslovnih vezi z ostalimi južnoslovanskimi republikami in njenimi tržišči, kajti sicer bi se Slovenija prej ali slej morala sprijazniti z njej vsekakor neprikladno vlogo srednjeevropskega Juga. Tako zarisana mednarodna vloga samostojne Slovenije, po našem mnenju, ne bi uveljavila v populnosti njenih najbolj očitnih komparativnih prednosti. Te pa so vsekakor pomembna tranzitna vloga njenega ozemlja in tradicija v navezovanju poslovnih odnosov in v sodelovanju z vzhodnimi ekonomijami. Ravno z ozirom na slednje ne gre prezreti dejstva, da sta tako Avstrija kot Nemčija (prva zaradi njene nevtralnosti, druga pa zaradi njenih odnosov z bivšo NDR in sploh nekaj socialističnimi gospodarstvi) izmed zahodnih držav najbolj vpeti v ekonomsko sodelovanje z Vzhodom, zaradi česar jim nima Slovenija v tem pogledu kaj bistveno novega ponuditi - celo bi lahko tvegali trditve, da jim je Slovenija lahko v tem pogledu prej konkurent kot pa partner.

Slovenija kot posrednik odnosov z Vzhodom

Povsem možno si je zamisliti slovensko pot v Evropo v povezavi z južnim krilom EGS, to se pravi s tistim

delom zahodne Evrope, kateremu je Slovenija lahko pomemben in potreben partner, kajti še zlasti v odnosih z gospodarstvi tega območja lahko samostojna Slovenija uveljavi svoje resnične komparativne prednosti, to je njeno tranzitno vlogo in preverjeno sposobnost navezovanja gospodarskih odnosov z Vzhodom.

Poleg tega si upamo trditi, da je nevarnost spremljajočih raznarodovalnih učinkov ali prikritih hegemonističnih ambicij v primeru zblizevanja z romanskim svetom dokaj manjša kot ona, ki bi spremljala navezovanje porajajoče se slovenske države ekskluzivno na germanski svet. To je mogoče po eni strani razložiti z dejstvom, da je romanski svet manj enovit: poleg sosednje Italije gre tu upoštevati tudi Francijo in Španijo, to se pravi tri različna jezikovna območja. Poleg tega gre za sredozemske države, ki zaradi skupnega članstva v EGS vodijo koordinirano politiko na tem delikatnem območju. Tu je še zlasti vidna vloga Italije, ki ji je v okviru mediteranske politike EGS pripisan poseben pomen. Prav zaradi tega bi bila dandanes trditve o kakršnihkoli naklepih Italije na račun razkrajajoče se jugoslovanske federacije zelo tvegane, kajti celotno zadržanje italijanske diplomacije, kakor tudi dolgoročni interesi italijanske države v sredozemskem bazenu ne govorijo v prid tej podmeni.

Nedvomno pa drži, da je v italijanskih političnih krogih prisotna težnja po tem, da se ublaži premočan vpliv Nemčije na Vzhod; ta skrb je postala še posebno živa po združitvi Nemčije v eno državo, kar je prispevalo k temu, da se je izoblikovala strategija povezovanja celotnega južnega krila EGS z vzhodnoevropskimi gospodarstvi. Povsem očitno pa je, da je taka povezanost mogoča preko severovzhodnega dela Italije ter Slovenije naprej na Madžarsko, ki v zblizevanju z Zahodom prednjači in je zato predmet najširšega zanimanja mednarodnih poslovnih krogov.

(Nadaljevanje sledi)

Oddaljuje se nevarnost upravne krize na Občini in Pokrajini V novem upravnem odboru KZE bo najbrž tudi zastopnik PRI

V polnem teku dogovarjanje tudi za KGS

Tudi Kraška gorska skupnost bo v teku tega meseca dobila nov upravni odbor. Pogovori in pogajanja med strankami so v polnem teku, tako da je že v prihodnjih dneh pričakovati politični sporazum za novo upravo in morda tudi za novega predsednika. KGS vodi trenutno tristransko zavezništvo med Demokratično stranko levice, socialistično stranko in Slovensko skupnostjo, predsednik pa je kot znano socialist Marino Pečenik. Sodeč po poteku pogovorov med dosedanjimi zavezniki obstajajo zelo dobre možnosti, da bo to za Kraševce in za Slovence na sploh zelo pomembno krajevno ustanovo še dalje vodila sedanja politična večina. Morebitni sporazum je tesno povezan z vprašanjem predsednika, pri čemer obstajata dve možni rešitvi: ali bo skupščina izvolila novega ali pa bo na krmilu KGS še nekaj časa ostal Pečenik.

DSL se prvenstveno poteguje, kot nam je povedal Miloš Budin, za potrditev sedanjega zavezništva, ki po njegovem najbolj verodostojno odraža politično in upravno stvarnost na Krasu. »Glede na to bo moral upravni odbor odražati tudi težo DSL v posameznih občinah, ki tvorijo gorsko skupnost, zato se naša stranka upravičeno poteguje za najbolj odgovorno mesto v KGS«, nam je še povedal Budin, ki je tudi dodal, »da ko se govori o položaju v KGS je treba imeti vedno pred očmi tudi skupna prizadevanja, da bo Dežela končno izpolnila sprejete obveze za Kras, začevši s sporazumom o sinhronizaciji«. Tudi Slovenska skupnost se okvirno poteguje za nadaljevanje oziroma za potrditev sedanje večine, pri čemer pa postavlja v ospredje, da je treba KGS nujno zagotoviti dostojno bodočnost in večjo vlogo pri upravljanju kraškega teritorija, začevši z načrtovanjem naravnih parkov. Glede sestave bodočega upravnega odbora pa se SSK prizadeva za enako dostojanstvo vseh zaveznikov in za »izredno vidno predstavništvo v bodoči upravi«. Delegacijo SSK, ki sodeluje na pogajanjih, sestavljata deželni tajnik Ivo Jevnikar in namestnik načelnika svetovalske skupine v skupščini KGS Martin Breclj.

Tudi socialistični tajnik Alessandro Perelli nam je povedal, da se PSI zavzema za nadaljevanje sodelovanja z DSL in SSK. Glede predsednika je rekel, da ni še nič odločenega in da bodo prihodnji dnevi odločilni za oblikovanje novega odbora KGS, ki ga je treba po zakonu, kot rečeno, obvezno izvoliti še ta mesec. V nasprotnem primeru tvega gorska skupnost komisarsko upravo.

Izredni komisar tržaške Krajevne zdravstvene enote Domenico Mazzurco bo danes imenoval nov upravni svet te ustanove, ki je v teh dneh predmet ostrih polemik med strankami, ki vodijo Pokrajino in Občino Trst. Republikanci so že zagrozili, da bodo v primeru izključitve njihovega predstavnika iz tega telesa, takoj izstopili iz občinskega in pokrajinskega odbora ter s tem sprožili krizo v teh dveh upravah. Včeraj popoldne pa so zadeve glede tega na nek način »uredile«, tako da bo danes Mazzurco najbrž upošteval enotni predlog večinske koalicijske in imenoval upravni odbor KZE, ki naj bi ga sestavljali dva demokristjana ter po en predstavnik PSI, PLI, PRI, DSL in Liste za Trst. Komisar bo torej upošteval stari zakon, ki določa, da imajo tudi svetovalske manjšine pravico do proporcionalnega zastopstva v odboru, ki se bo po novem preimenoval v jamstveni odbor s pretežno nadzornimi funkcijami. Osrednjo vlogo v KZE pa bo v skladu z novim zakonom v kratkem prevzel upravitelj, ki ga bo neposredno imenovala Dežela z dekretom predsednika Biasuttija. Imenovanje pa ne bo šlo mimo večinskih strank, tako da je skoraj gotovo, da bo upravitelj tukajšnje KZE socialist. Govori se o kandidaturi Zigrina, ki ima že sedaj pomembno upravno funkcijo znotraj zdravstvene ustanove.

Republikanci so bili še včeraj zjutraj trdno prepričani, da v novem upravnem odboru KZE ne bo mesta za njihovega zastopnika. Zato so zagrozili s krizo, odločilno potezo v njihovo korist pa je napravil pokrajinski tajnik PSI Pe-

relli, ki je uradno izjavil, da ima republikanska stranka vso pravico do zastopstva v KZE in s tem odprl pot sporazumu, po katerem se Craxijeva stranka dejansko odpoveduje enemu mestu v odboru, ki naj bi ga Mazzurco danes dodelil prav PRI. LpT bo v vodstvu KZE zastopal Bel-sasso, DSL pa skoraj gotovo še dalje Diana De Rosa in socialiste Di Pace, ostala imena pa še niso znana.

Socialisti pa še niso določili naslednika ubitega občinskega odbornika za urbanistiko Cecchinija. Namesto njega je bil v upravo na zadnji občinski seji izvoljen Weber, ki bo vodil resor za ekonomat, vprašanje Cecchinijevega nasledstva pa ostaja še odprto. Najresnejši kandidat je Anghelone, nekateri v reformistični komponenti, ki vodi tukajšnjo federacijo PSI, pa bi radi zamenjali tudi podžupana Segheneja z odbornikom De Gioio. Odločitev o tem pripada strankinemu izvršnemu odboru, ki se bo sestal prihodnji teden. Razmerja sil v vodstvu PSI ne govorijo v prid Segheneju, vprašanje pa je če bo hotela notranja večina še dodatno ošibiti levčarsko strujo, ki jo vodi prav sedanji tržaški podžupan. Izvolitev nove miljske uprave je sprožila ostre polemike med reformisti in levico, ki so se nekoliko ublažile potem ko je bil za devinsko-nabrežinskega župana izvoljen Caldi. Slednji je bil dolgo let pripadnik Pittonijeve struje, pred kratkim pa je pristopil k Seghenejevi levici. Govori se tudi o zamenjavih med občinskimi odborniki KD. Odbornika Bosia naj bi zamenjal Codarin, ki trenutno v okviru stranke odgovarja za krajevne uprave.

Podelili ji ga bodo v petek Prof. Riti Levi Montalcini častni doktorat univerze

V petek, 17. t.m., bo v veliki dvorani tržaške univerze lepa proslava, na kateri bodo podelili univerzitetno diplomu »Honoris causa« iz medicine in kirurgije profesorici Riti Levi Montalcini, nobelovi nagrajenki za medicino in fiziologijo v letu 1986 za njene študije o »Nerve Growth Factor«, to je o faktorju, ki urejuje razvoj nevronov, ki je ena najvažnejših znanstvenih odkritij v zadnjih petintridesetih letih odprlo vrsto vprašanj glede vprašanja bioevrobiologije.

Proslavo o podelitvi univerzitetne diplome »Honoris causa« je treba uokviriti v sklop prireditev za 25-letnico ustanovitve fakultete medicine in kirurgije, ki je v Trstu začela delovati leta 1966. Te prireditve se bodo nadaljevale v mesecu septembru, ko bo v Trstu mednarodno srečanje ravnateljev in predsednikov tečajev italijanskih fakultet iz medicine.

Petkova proslava bo razčlenjena kot sledi: ob 10.30 začetek manifestacije v veliki univerzitetni dvorani; uvodoma bo spregovoril rektor tržaškega vseučilišča prof. Giacomo Borruso, nakar bo sledila obrazložitev za podelitev diplome »Honoris causa« prof. Riti Levi Montalcini, ki jo bo podal rektor fakultete za medicino prof. Fulvio Bratina.

Sledila bo vrsta posegov, v katerih bo v glavnem govor o delu in tečaju, ki jih zagovarja nagrajenka prof. Montalcini. V nadaljevanju bo spregovoril prof. Benedetto De Bernardi, za njim pa seveda tudi sama Rita Levi Montalcini. Po podelitvi častnega doktorata bo nastopil glasbeni ansambel I Ca-

Rita Levi Montalcini

meristi Triestini, ki jih vodi Fabio Nossal.

Na slovesnost so prireditelji povabili najbolj reprezentativne civilne, vojaške in verske oblasti, univerzitetne profesorje kot tudi diplomirane in študente fakultete medicine in kirurgije.

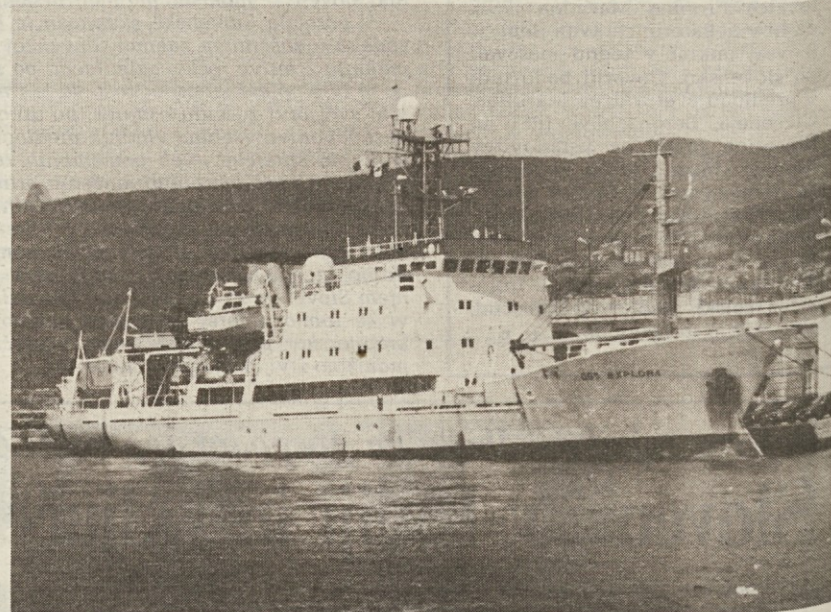
V popoldanskih urah se bo nagrajenka Rita Levi Montalcini udeležila izrednega zasedanja Zavoda združenega sveta v Devinu.

Ob Pomorski postaji sta včeraj pristali dve znameniti ladji Obisk Vespuccija in vrnitev Explore

Natanko ob 8. uri, kot je bilo napovedano, je včeraj ob Pomorski postaji pristala šolska ladja italijanske vojne mornarice »Amerigo Vespucci«, ki se bo v Trstu ustavila do petka. Trijamborna motorna jadrnica, ki so jo zgradili leta 1930, je priplula iz Ancone, v petek pa bo odrinila proti Benetkam. 240-članski posadki poveljuje kapitan bojne ladje Mario Tumiaty iz Ferrare, ki je poveljstvo prevzel 30. oktobra lani. Takoj po privezu je Tumiaty najprej položil lovorov venec na spomenik Nazaria Saura pred Pomorsko postajo, nato pa se je podal na vljudnostni obisk k najvišjim deželnim in mestnim predstavnikom oblasti, med njimi k tržaškemu županu in predsedniku deželnega sveta. Tržačani so si lahko to krasno jadrnico ogledali že včeraj popoldne, danes pa bo na njenem krogu predavanje profesorja Giuliana Orla, ki ga prireja združenje »Mare vivo« v okviru svoje mednarodne ekološke kampanje.

Na sliki (foto Magajna): jadrnica Vespucci ob pomolu Bersaglieri.

S privezom v domačem pristanu se je včeraj končala četrta znanstveno-raziskovalna misija ladje-laboratorija tržaškega Eksperimentalnega geofizikalnega observatorija (OGS) Explora. Trajala je kar celo leto, cilj odprave pa je bila daljna Antarktika, »pravi zgodovinski muzej naše Zemlje«, kot je to belo celino označil podtajnik pri ministrstvu za univerzo in znanstveno raziskovanje Giuliano Zoso. Poleg njega so Exploro na pomolu ob Pomorski

postaji dočakali tržaški župan Franco Richetti, senatorja Stojan Spetič in Arduino Agnelli, predstavniki civilnih in vojaških oblasti in svoji 20 mornarjev in treh tehnikov, ki so še na krovu.

Tudi na svoji četrty odpravi je Explora nadaljevala raziskovalno delo, ki je bilo usmerjeno na tri temeljna področja. Prvo je predstavljala geofizikalna raziskava Rossovega morja, katere podatke bodo tržaški znanstveniki obdelali s sodelovanjem ameriških, nemških in sovjetskih izvedencev. Druga raziskovalna smer je bilo preučevanje križanja med pacifiško-antarktičnim in pacifiško-avstralskim območjem, ki predstavlja model za rekonstrukcijo procesa nastajanja zemeljske skorje, tretje področje dela pa so predstavljale geološke raziskave antarktičnega polotoka, ki so pritegnile posebno pozornost raziskovalcev.

S četrto odpravo raziskovalne ladje Explora so se žal izčrpala finančna sredstva, ki jih je v ta namen zagotovila italijanska vlada, vendar je podtajnik Zoso predsednika Eksperimentalnega geofizikalnega observatorija Cesareja Rodo spodbudil k optimizmu, ker naj bi zakon za refinansiranje po njegovih besedah sprejeli v sorazmernem kratkem roku. Geofizikalni observatorij je medtem vsekakor že poskrbel, da ne bi raziskovalna ladja ostala brez dela: z grupo Tripovich je namreč ustanovila delniško družbo, pomtom katere bo ladja lahko opravljala storitve za tretje naročnike. Seveda pa bo ta dejavnost ostala strogo ločena od čistega znanstvenega poslanstva ladje Explora.

Na sliki (foto Magajna): laboratorijska ladja tržaškega Eksperimentalnega geofizikalnega observatorija »Explora«, ki se je včeraj dopoldne vrnila s svoje četrte znanstveno-raziskovalne odprave na Antarktiko.

V Trstu srečanje obmejnih sindikatov

Na sedežu sindikalne organizacije CGIL v Trstu so se včeraj sestali glavni tajniki CGIL-CISL-UIL Treu, Kakovic in Verlicchi, ki so se pogovarjali s tajnikom Borisem Mazalinom in Jadranom Calijo z obalnega sindakata iz Kopra, ki je član konfederacije sindakata '90 iz Slovenije.

Na srečanju so se predstavniki obeh sindikatov pogovarjali o številnih skupnih problemih, ki zadevajo obmejno področje. Predvsem je bil govor o sindikalnem pluralizmu, ki si je utrl pot v Sloveniji. Delegaciji sta se v nadaljevanju pogovarjali o gospodarskih odnosih med obema državama in podrobneje na obmejnem področju. Delegaciji sta bili med drugim mnenja, da državi sprejmeta vse potrebne gospodarske ukrepe, s katerimi je treba pripomoči za rešitev hude gospodarske krize v Jugoslaviji. Delegaciji sta se zato obvezali, da bosta te odnose še poglobili v upanju, da bodo ta prizadevanja pripomogla pri reševanju gospodarske krize v Jugoslaviji. V tem okviru, sta tudi poudarili, gre za problem manjšin, ki v tem procesu tvegajo največ, tako na področju gospodarske in kulturne zaščite.

Ob koncu sta delegaciji pozitivno ocenili te izmenjave mnenj in izkušenj, tudi v širši perspektivi sindikalnih teženj v okviru Delovne skupnosti Alpe-Jadran. V tem smislu si bo sindikalna tržaška federacija CGIL-CISL-UIL prizadevala, je še zapisano v tiskovnem sporočilu, da bo konfederacija sindikatov '90 iz Slovenije vključena v okvir Delovne skupnosti Alpe-Jadran. In v tem okviru je velikega pomena zasedanje vseh sindikalnih organizacij z območja Alpe-Jadrana, ki bo v Trstu 7. in 8. junija.

Dr. Stres v DSI o socialnih enciklikah ob 100. obletnici »Rerum novarum«

Društvo slovenskih izobražencev je predvčerajšnjim priredilo srečanje z dr. Antonom Stresom, profesorjem filozofije na teološki fakulteti v Ljubljani, ki je občinstvu predstavil zgodovino papeških socialnih enciklik od »Rerum novarum« Leona XIII. do najnovejše »Centesimus annus« Janeza Pavla II.

Največ pozornosti je predavatelj predvsem posvetil prvi papeški socialni okrožnici, ki je nastala natanko pred sto leti in s katero se je Cerkev odločno postavila na stran najrevnejših. »Rerum novarum« je dejansko osnova za vse bodoče cerkvene dokumente. Leon XIII. se je z njo zavzel za delavsko vprašanje. Predvsem je zahteval pravično plačo za delavce in priznal pravico do združevanja, torej do sindikalne dejavnosti, kar je bilo tedaj v večini držav prepovedano. Obenem je papež v tem svojem dokumentu postavil temelje moralno-socialni državi, ki je dolžna skrbeti za najšibkeje in najrevnejše člane družbe.

V marsičem se nam bo danes morda zdela vsebina okrožnice »Rerum novarum« že presežena, upoštevati pa je treba, da je nastala leta 1891, torej v obdobju liberalizma, ki je bilo do delavskega vprašanja popolnoma ravnodušno. Delovna sila je tedaj predstavljala le »blago« in plače so bile zaradi velikega povpraševanja tako nizke, da sploh niso omogočale preživetja. Papež Leon

XIII. pa je šel s svojo encikliko še dlje. Zahteval je namreč nekakšno družinsko plačo, torej tako, ki lahko zagotovi dostojno življenjsko raven vsej družini in nudi obenem delavcu možnost, da tudi nekaj prihrani. Papež je torej s tem zagovarjal osebno lastnino in pravico vseh do nje. Tudi njegov odnos do države je bil v nasprotju s tedaj prevladujočim liberalizmom, ki je pojmovalo državo le kot »nujno zlo«. »Rerum novarum« je epohalno delo, je podaril dr. Anton Stres. Ta dokument je tudi postavil temelje katoliškemu družbenemu nauku kot posebni vrsti katoliške moralne teologije.

Predavatelj je nato razložil vsebino ostalih socialnih papeških enciklik, še posebno zadnje, ki jo je pred kratkim napisal Janez Pavel II. V njej govori o propadu komunizma v vzhodnoevropskih državah a istočasno kritično ocenjuje kapitalistični sistem in poudarja vlogo moralne zavesti, vrednostnih osebnih odločitev. Nič se ne bo spremenilo na bolje, piše papež v svoji okrožnici, dokler človek ne bo osvojil bistvenih vrednot in se po njih ravnal. Z encikliko »Centesimus annus« je sedanji papež postavil v ospredje predvsem kulturo, ne pa ekonomskega vprašanja. Večer v DSI se je zaključil z razgibano razpravo, v kateri so prisotni poglobili nekatere aspekte predavanja. (hj)

Pogovor s predstavniki tržaških antiprohibicionistov

Samo preventivni ukrepi so lahko učinkoviti v boju proti mamilom

CORA (Radikalna antiprohibicionistična koordinacija) je organizacija, ki se v Italiji najodločneje bori, da bi država preklcala zdaj veljavno prohibicionistično zakonodajo v zvezi s problemom narkomanije in razpečevanja mamil. Zadnji vsedrjavni kongres CORA je bil konec marca v Milanu. Takrat je bil v vsedrjavni svet organizacije izvoljen tudi Tržačan Fulvio Rogantin. Z njim ter s Paolo Sain in Danielo Volpe - obe sta aktivni članici tržaške sekcije CORA - smo se pogovarjali o načrtih antiprohibicionistov ter o problemu narkomanije na Tržaškem.

»V minulem letu je CORA usmerila svoje delo,« nam je razložil Rogantin, »prvenstveno v opozicijske dejavnosti zoper zakon Jervolino-Vassali, ki naj bi urejal vprašanje narkomanije. Naša stališča so seveda diametralno nasprotna duhu in črki tega zakona. Na kongresu smo se dokopali do spoznanja, da je povsem brezpredmetno poskusiti vsaj delno izboljšati zakon, kar seveda še ne pomeni, da ne bomo izkoristili vseh pravnih vrzeli, ki nam omogočajo, da vsaj delno izboljšamo položaj. Našo akcijo bomo odslej raje usmerili na propagandiranje in širjenje antiprohibicionističnih idej in stališč, s katerimi italijanska javnost žal ni seznanjena. Pri našem delu smo pač prišli do spoznanja, da lažno moraliziranje ne bo zajezilo širjenja mamil.«

»Prepričani smo,« je nadaljeval Rogantin, »da bi antiprohibicionistična politika, zaradi same logike tržnega gospodarstva, lahko bistveno omejila "tržni prostor" za razpečevalce mamil in širjenje mikro ter makro kriminala, ki je tako ali drugače povezan z vprašanjem narkomanije. Današnja prohibicionistična zakonodaja žal privilegira predvsem policijsko represijo in zanemarljivo preventivne dejavnosti. Zanimiv je podatek, da italijanska državna uprava porabi za represijo osemkrat večjo vsoto denarja od tiste, ki je namenjena ukrepom, ki naj bi preprečevali širjenje porabe mamil. Antiprohibicionisti, poleg tega, tam, kjer nam zakon to omogoča, skušamo poseči s konkretnimi akcijami. V tem smislu

smo na primer predlagali, da naj bi zdravstvene ustanove narkomanom brezplačno razdeljevale sterilizirane brizgavke za injekcije. S tem bi lahko bistveno zajezili širjenje cele vrste kužnih bolezni, v prvi vrsti aidsa.«

Paola Sain nam je še obrazložila, da aktivisti CORA sistematično proučujejo uradna poročila prefektur ter varnostnih in zdravstvenih organov, da bi verificirali učinkovitost, oziroma neučinkovitost, novih zakonskih določil. »Poleg tega,« nam je pojasnjevala Sainova, »neposredno sledimo tudi politiki in ukrepom krajevnih uprav. Zakon Jervolino-Vassali nalaga tem upravam vrsto odgovornosti, ne da bi jim prej zagotovil primernih sredstev za njihovo uresničitev. Kljub temu, skušamo v čimvečji meri vplivati na zdravstvene programe krajevnih uprav. Tako smo na primer potem deželne svetovalke DSL Perle Lusa vložili sveženj popravkov k deželnemu načrtu za preprečevanje narkomanije. Med drugim zahtevamo, da naj dežela FJK poskrbi za razpečevanje neokuženih vbizgalk za narkomane. O podrobnem dokumentu, ki so ga podpisali svetovalci Ester Pacor, Gobessi ter Bekar, bo v kratkem razpravljaj tudi tržaški občinski svet.«

Daniela Volpe je k temu pristavila, da bodo predstavniki CORA v kratkem zaprosili vse tajnike političnih strank v Trstu za razgovor, da bi jih seznanili s stališči antiprohibicionistov. Na teh srečanjih bodo skušali ustvariti čimširšo politično fronto, ki naj bi podpirala načrte antiprohibicionistov.

Naši sogovorniki so še posebej poudarili, da je vprašanje narkomanije tesno povezano s problemom aidsa. Volpejeva je o tem dejala: »Bolnica pri Magdaleni je edini zdravstveni center v naši deželi, kjer se zdravijo osebe, ki so okužene z aidsom. Bolnica je povsem zanemarjena in ne razpolaga s primernimi strukturami in laboratoriji. Sramotno je, da kljub nevarnosti te bolezni, javni upravitelji in zdravstveni organi še niso primerno uredili in opremili te strukture.«

WALTER ŠKERK

DEŽELNI SEDEŽ RAI
GLASBENA MATICA, Trst, Gorica, Špeter
ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV, Trst
ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV, Trst, Gorica, Čedad

Gallusovo zvočno bogastvo

moteti za enega, dva, tri in štiri zборе

ZBORI Milan Pertot, Primorec - Tabor, Tržaški mešani zbor, Glasbene matice, Vesela pomlad, Vesna, Tržaški oktet in člani V. Vodnik

ZBOROVODJE Janko Ban, Bogdan Kralj, Stojan Kuret, Aleksandra Pertot, Franc Pohajač, Tomaž Simčič, Matjaž Šček

TRST stolnica sv. Justa, petek, 17. maja, ob 20.30

GORICA stolnica sv. Hilarija in Tacijana, sobota, 18. maja, ob 20.30

ČEDAD cerkev sv. Frančiška, nedelja, 19. maja, ob 18.00

Pri organizaciji sodelujejo: Zbor Cappella Civica (Trst), Slovenski center za glasbeno vzgojo E. Komel, Združenje cerkvenih pevskih zborov in Zveza slovenske katoliške prosvete (Gorica), Zbor »Harmonia« in Kulturno društvo Ivan Trinko (Čedad).

POKROVITELJI: Gallusov odbor pri Sekretariatu za kulturo Republike Slovenije — Dežela Furlanija - Julijska krajina — Pokrajina Trst

SLOVENSKO
PLANINSKO
DRUŠTVO
TRST

prireja jutri, 16. t. m., ob 20.30 v
Gregorčičevi dvorani v Ul. sv.
Frančiška 20

predavanje

EKVADOR DEŽELA VULKANOV

Predavateljica ERIKA KOŠUTA
bo v multivizijski tehniki prikazala lepote te južnoameriške države.

Vabljeni!

včeraj - danes

Danes, SREDA, 15. maja 1991

ZOFKA

Sonce vzide ob 5.34 in zatone ob 20.28
- Dolžina dneva 14.54 - Luna vzide ob 6.03 in zatone ob 22.34.

Jutri, ČETRTEK, 16. maja 1991

JANEZ

PLIMOVANJE DANES: ob 5.01 najnižja -68 cm, ob 11.35 najvišja 33 cm, ob 16.46 najnižja -16 cm, ob 22.39 najvišja 53 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,8 stopinje, zračni tlak 1018,1 mb, pada, veter 18 km na uro severovzhodnik, vlaga 35-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skorja mirno, temperatura morja 14,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alice Richter, Alessio Amorosi, Deborah Stifanich, Denise Rita Ventriglia, Matteo Vittori, Lorenzo D'Amore, Simone Cagno, Linda Raimo, Andrea Cerovac, Alessia Buresch.

UMRLI SO: 86-letni Bruno Ziberna, 83-letni Vincenzo Bacci, 92-letna Albina Baiz, 54-letna Anna Fantic, 75-letni Domenico Dionis, 80-letna Maria Pascher, 76-letni Giuseppe Perissinotto, 78-letna Antonia Carretta, 85-letna Albina Ciandi.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 13.,

do sobote 19. maja 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00
in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43, Trg 25. aprila 6 (Nase-lje sv. Sergija), Ul. Flavia 89 (Zavljje).
FERNETICI (tel. 418212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Trg 25. aprila 6 (Nase-lje sv. Sergija), Ul. Combi19, Ul. Flavia 89 (Zavljje).
FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Combi 19 (tel. 302800).

SLUŽBA KZE

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL

NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1273,45	1230.—
Nemška marka	741,94	733.—
Francoski frank	219,03	215.—
Holandski florint ...	658,53	648.—
Belgijski frank	36,097	34,50
Funt šterling	2200,60	2150.—
Irski šterling	1987,20	1950.—
Danska krona	194,20	189.—
Grška drahma	6,776	6,20
Kanadski dolar	1106,30	1040.—

razne prireditve

KD Lonjer - Katinara prireja jutri, 16. t. m., ob 20. uri v društvenih prostorih v Lonjerju okroglo mizo na temo: NAŠA ŠOLA NA PRAGU LETA 2000. Ob tem pomembnem vprašanju bodo na podlagi strokovnih raziskav in iz raznih zornih kotov razmišljali: dr. Pavel Stranj - raziskovalec Slovenskega raziskovalnega inštituta, dr. Danilo Sedmak - vodja slovenske socio - psihopedagoške službe pri KZE ter prof. Ivan Peterlin - pedagog in športni delavec.

Godba na pihala iz Ricmanj vabi na PROMENADNA KONCERTA v soboto, 18. t. m. ob 18. uri in v nedeljo, 19. t. m. ob 17. uri na trgu v Ricmanjih. Sodelujejo: Godba na pihala iz Ricmanj, Pihalni orkester Koper, Corpo bandistico Santa Cecilia — Pradamano in Pihalni orkester tovarne Muta — Muta ob Dravi. V primeru slabega vremena bosta koncerta v Kulturnem domu v Ricmanjih.

KD »I. Grbec« iz Škedinja vabi v spoboto, 18. t. m. ob 18.30 na ČLANSKI VEČER. Nastopila bosta Tonca in Vanka ter vesela harmonika. Vabljeni člani in prijatelji.

MePZ Primorec - Tabor vabi na KONCERT MLADINSKEGA PEVSKEGA ZBORA VETER iz Ljubljane, ki bo v petek, 24. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

KD in MePZ Rdeča zvezda Salež prireja IV. SREČANJE PRIJATELJSKIH PEVSKIH ZBOROV, ki bo v soboto, 18. t. m., ob 20.30 v športno - kulturnem centru v Zgoniku. Nastopajo MePZ Rdeča zvezda - Salež, MPZ I. Gruden - Nabrežina, MPZ F. Zgonik - Branik in MePZ Primorsko - Mačkolje. Vabljeni!

razna obvestila

Radijski oder ob zaključku TEČAJA LEPE GOVORICE vabi na sklepno javno produkcijo, ki bo danes, 15. maja, ob 19. uri v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3.

PD Slovenec vabi vinogradnike, da predstavijo vzorce vin za 21. razstavo danes, 15. t. m., ob 18. do 19. ure v srenjsko hiši v Borštu.

Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel sporoča, da je v teku vpisovanje za letovanje na RAKITNI (otroci do 12. leta) in v PTUJU (od 12. do 18. leta) ter za planinski pohod po Pohorju in Kamniških Alpah. Podrobnejše informacije dobite pri upravi doma, Ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi, tel. 573141.

Sekcija Zveze upokoencev CGIL za zahodni Kras sporoča, da na sedežu v Križu izpolnjujejo davčne prijave upokoencev vsak torek in četrtek med. 9. in 11. uro.

Sporočamo, da bo žičnica na Sv. Višarje vozila vsako soboto in nedeljo in bo ta dva dneva v svetišču bogoslužje. V kolikor bi romarji želeli priti med tednom naj javijo dan in uro prihoda vsaj dva dni prej upravi žičnice tel. št. 0428/60145 ali vodji svetišča tel. 0428/63006.

Danes, 15. t. m., ob 18. uri bo v Prosvetnem domu na Opčinah občni zbor sekcije VZPI - ANPI Opčine, Bani, Ferluga in Piščanci. Vabljeni vsi bivši borci in aktivisti ter simpatizerji.

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov Union vabi na večer pokušnje domačih tropinovcev, ki bo v petek, 17. t. m., ob 20. uri v Ljudskem domu v Podlonjerju. Pokušnjo bodo vodili degustatorji tržaške enogastronske skupine.

mali oglasi

EDI MOBILI
Trst - Ul. Baiaumonti 3 - Tel. 820766
POHIŠTVO IN OPREMA

PRI BIBCU v Križu je odprto ob četrtkih, petkih in sobotah.

VSA VRTNARSKA dela opravljam. Telefon 226807.

TRISOBNO OPREMLJENO stanovanje nasproti centra Dreher dam v najem izključno podjetjem »uso forestaria«. Pismene ponudbe na Publisset — Ul. dei Montecchi 6 Trst — po šifro »Dreher«.

GOLF 1600, letnik 90 v garancijski prodajam za 12.600.000 lir. Telefon med 13. in 13.30 ali po 20. uri na št. 421508.

PRODAM HIŠO v okolici Doline: 230 kvm bivalne površine, 32,5 kvm garaže, 155 kvm dvorišča z 1745 kvm zemljišča. Telefon 228390.

PO UGODNI ceni prodam traktor Goldoni 30 z rezkalom in grabljami, trosilnik in nakladalo za gnoj. Tel. 226585 ob uri kosila (Sandro).

PRODAM tovornjak daily fiat iveco, ki se prevrne na vse tri strani, letnik '82. Tel. ob uri kosila na št. 212385.

PRODAM citroen bx 14 re, letnik '84 v dobrem stanju. Tel. 229264.

FORD ESCORT CL, letnik '86, 37.000 km v odličnem stanju prodam. Tel. 51956.

FIAT 1 70 S, november '83, metalizirane barve, s check panelom, digitalno uro, števcem, zadnjim brisalcem in halogenimi lučmi v odličnem stanju prodam edini imetnik. Tel. 421909.

FIAT 500 L, letnik '72 v zelo dobrem stanju prodam. Tel. na št. (040) 226274.

VZGOJITELJICO za celodnevno službo išče družina z enoletno punčko v Trstu. Telefonirati ob uri kosila 422232.

STAREJŠA ZAKONCA iščeta sobo in kuhinjo za poletne mesece na Opčinah ali bližnji okolici. Tel. 393624.

IŠČEM resno zaposlitev. Končala sem sredno šolo, obvladam italijanski, slovenski, srhobvaški in angleški jezik ter strojeopisje. Imam resne delovne izkušnje. Tel. (040) 810756.

KNJIGOVODJO/KINJO z dobrimi izkušnjami in z vsaj osnovnim znanjem programiranja na PC-ju stalno zaposli tržaško podjetje. Prošnje s podrobnimi informacijami poslati na Publisset Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Programer".

RIBOGOJNICA ZOBEC iz Boljunca nudi odlične žive salmonirane postrvi. Urnik prodaje: vsak petek in soboto od 8.30 do 12. ure.

prispevki

V spomin na starše daruje Vida Gerlanc 10.000 lir za Zadrufni center za socialno dejavnost.

N.N. daruje ob prazniku 1. maja 50.000 lir za Alkoholike na zdravljenju kluba Dolina.

Nameste cvetja na grob pok. Angele Purič darujeta družini Guštin in Crilanc (Repen 54) 40.000 lir za KD Kraški dom. V spomin na Angelo Purič vd. Guštin daruje družina Guštin (Repen 14) 100.000 lir za KD Kraški dom.

Nameste cvetja na grob Milje Foraus vd. Kocijančič darujeta Vilma in Norma Prašelj 20.000 lir za KD J. Rapotec.

Savica in Ottavio darujeta 20.000 lir za ŠD Kontovel.

Nameste cvetja na grob Brunota Danileli darujeta Gička in Mario 20.000 lir za ŠD Kontovel.

Za dograditev doma Skupnosti družine Opčine daruje družina Čuk 50.000 lir.

V spomin na pok. očeta daruje družina Čok 60.000 lir.

Družina Štoka daruje 40.000 lir za dograditev doma Skupnosti družine Opčine.

V spomin na Ido Cante-Ballarini daruje družina Terčon iz Slivnega 50.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade.

V spomin na Ido Cante-Plesničar daruje Irena Metlikovec 50.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade.

V spomin na brata Žarkota daruje Rudi Židarič 100.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade.

V spomin na strica Karla daruje Miro Ukmar z družino 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Ob 10-letnici smrti moža in očeta Zorana Sosiča darujeta žena Lojzka in hči Milojka z družino 30.000 lir za MPZ Vesela pomlad, 30.000 lir za Sklad Mitje Čuka, 30.000 lir za cerkveni pevski zbor na Opčinah in 30.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

V spomin na sina Edija in moža Joakina daruje Marija Opara vd. Debenjak 50.000 lir za ŠD zarja, 50.000 lir za KD Lipa, 50.000 lir za SZ Sloga in 50.000 lir za bazoviško cerkev.

Nameste cvetja na grob Ide Cante-Ballarini darujeta Ilja in Boris Sardoč 60.000 lir za Godbo na pihala iz Nabrežine.

Vspomin na Silvestra Grgiča daruje družina Kalc (Padriče 12) 20.000 lir za KD Slovan.

V spomin na Nado Pahor-Perčič darujeta družini Purič in Farneti 30.000 lir za SK Kras in 30.000 lir za MPZ Rdeča zvezda.

V spomin na Piera Callina darujeta Vida in Dario 50.000 lir za Tončičev sklad.

Ob praznovanju vaškega patrona sv. Florijana daruje cerkevna skupnost 30.000 lir za Zadrugo Ban.

Nameste cvetja na grob Pavla Šuligoja daruje Nina Corbatti 20.000 lir za pD Slavec.

Ob obletnici smrti Tiberija Rukina darujeta Elena in Silva 20.000 lir za ŠD Mladina, 20.000 lir za spomenik v Križu in 20.000 lir za KD Vesna.

V počastitev spomina Ljubomira Petarosa daruje družina Petaros (Boršt 89) 20.000 lir za Pihalni orkester Breg in 20.000 lir za VZPI-ANPI Boršt Zabrežec.

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Operna sezona 1990/91

Jutri ob 20. uri (red l.) zadnja predstava opere PITTORI FIAMMINGHI A. Smareglie. Dirigent Gianfranco Masini; režija Lorenzo Mariani.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

Simfonična sezona 1990-91

Danes, 15.5. t. m., ob 20.30 (red A) bo na sporedu koncert Orkestra gledališča Verdi. Dirigent Michel Tabachnik. Izvajali bodo skladbe Weberna, Wagnerja in Mahlerja. Ponovitev v petek ob 20.30 za reda B in G.

GLEDALIŠČE ROSSETTI

Nocoj ob 20.30 bo v gledališču Rossetti gostovala gledališka skupina Plexus T s predstavo CARO BUGIARDO Jeroma Kiltyja po delu G. B. Shawa. V glavnih vlogah bosta nastopala Anna Proclemer in Giorgio Albertazzi. V abonmaju: odrezek št. 6 B.

Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Gledališče Miela Reina

Gledališka zadruga La Collina

Jutri, 16. t. m., ob 21. uri bo na sporedu predstava F. X. Kroetza ROBE DE OMENI. Režija Mario Ursič. Nastopata Miranda Caharija in Claudio Misculin.

koncerti

Gledališče Miela Reina

V petek, 17. t. m., ob 21. uri bo v gledališču Miela Reina koncert ameriške skupine TONE DOGS.

V soboto, 18. t. m., ob 21. uri bo na sporedu koncert skladateljca Claudia COJANIZA.

Gledališče Rossetti

Tržaška občina vabi v torek, 21. t. m., ob 20.30 na koncert Godbe občinskih zabavišč. Na programu bodo skladbe Charpentiera, Haendla, Rossinija, verdija, Schuberta, de Haana, Bernsteina, Weberja, Deira, Tramontinija in drugih.

Stolnica sv. Justa

Gallusovo zvočno bogastvo, koncert motetov za enega, dva, tri in štiri zборе, v petek, 17. t. m., ob 20.30.

čestitke

Vse najboljše za 50. rojstni dan želijo MARINOTU vsi domaći.

izleti

Da se boš zabaval spet pridi z nami na izlet v nedeljo, 26. maja. Vabijo te vesela družba, Tonca in Vanka in Veseli godciiz Boljunca. Informacije tel. 228090 od 12. do 14. ure.

Društvo Slovencev miljske občine organizira v nedeljo, 19. maja lep izlet na Gorenjsko. Obiskali bomo Brdo pri Kranju, Dražgoše, Radovljico in Vrbo. V avtobusu je še nekaj prostih mest. Interesenti naj pokličejo tel. št. 271862 ali 272710 ob uri kosila.

razstave

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - bo od sobote, 18. t. m., ob 18. uri razstavljaj svoja dela slikar Domenico FERRARI. Razstava bo na ogled do 30. t. m.

V galeriji Bassanese (Trg Giotti 8) bo do 9. junija odprta razstava holandskega umetnika MARTINA HIDDINKA z naslovom Look & Say. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V Palači Costanzi bo do 27. t. m. na ogled razstava slikarja KLAVDIJA PALČIČA.

V tržaški občinski galeriji bodo danes, 15. t. m., ob 18.30 odprli razstavo slikarja Corrada DAMIANIJA.

V galeriji Rettori Tribbio 2, Ul. delle Beccherie 7/1 bo do 17. t. m. odprta razstava kitajskega umetnika ZHOU ZHI WEIA. Urnik: 10.30-12.30, 17.30-19.30, ob praznikih 11-13. Ob ponedeljkih zaprto.

V prostorih knjigarne »Cooperativa fra i Servi di Piazza« v Ul. F. Venezian 7 je na ogled razstava ilustracij VESNE BENEDETIČ z naslovom »Barvne sanje«.

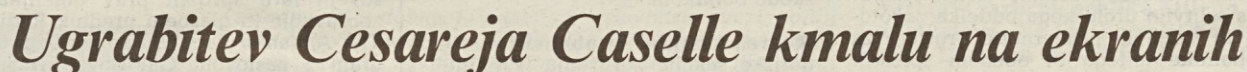
V Galeriji Kraška hiša v Repnu bo do 2. junija odprta razstava LJUDSKE NOŠE VČERAJ IN DANES. Urnik: ob nedeljah in praznikih od 11. do 12.30 ter od 15. do 18. ure.

V galeriji Il Carso, Trg Barbacan 4, je še jutri, 16. t. m., na ogled razstava GIOVANNIJA FRANZIL CASALA.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito je na ogled razstava MOSTRA DEL CAFFE', ki bo odprta do 26. t. m.

Japonski »junaki« osvajajo Italijane

Na sliki: prizor z baletne pred-
stave v Scali

Film bo po načrtu dokončan jeseni. Malenotti še ni izbral igralcev. Ve se le, da je vlogo Angele Casella zaupal Marthi Keller.

Japonski risani filmi so ponujali najrazličnejše zgodbe, ki so imele kot protagonisti robote, odbojkarje, ljubezen. V risankah se zaenkrat omejujejo na pustolovske zgodbe z etično vsebino. Ljubitelji teh risank niso samo najmlajši. Po oceni izdajateljcev so kupci mladi od 14. do 28. leta starosti, občasno pa sežejo po risankah tudi zrelejši ljudje, kot da bi hoteli potrditi, da je v vsakemu odraslemu še vedno nekaj otroškega.

16.50	Rubrika: Ženska TV
18.05	Nanizanka: Autostop per il cielo
19.10	Variete: Corto Circuito
19.50	Vesti: TMC News
20.05	Nogomet: Barcelona - Manchester United za pokal pokalov
22.15	Variete: Festa di compleanno
23.15	Nočne vesti
23.35	Rubrika: Top Sport
0.30	Film: La stanza della morte (krim., ZDA 1973, r. Philip Leacock, i. Clo-ris Leachman)
TELEFRIULI	
10.30	Telefriuli non stop
16.00	Otroška oddaja
17.50	Nan.: The Bill Cosby Show
18.20	Nad.: E' proibito ballare
18.50	Nan.: Wayne and Shuster
19.20	Dnevnik
20.00	Nanizanka: Mago Merli-no
20.30	Film: I dominatori della prateria
22.00	Čakajoč na polnoč
24.00	Nočne vesti
TELE 4	
(Se povezuje s sporedi Italia 1)	
Lastne oddaje:	
19.30	Dogodki in odmevi

Skupni predlog vseh sindikatov zaposlenih v zdravstvu S preureditvijo nekaterih oddelkov bi izboljšali delovanje bolnišnice

Kako v sedanjih težkih finančnih razmerah zadostiti potrebi po kakovostni zdravstveni oskrbi in vsaj dostojni ravni storitev, ki jih zdravstvene ustanove nudijo bolnikom? To je eno od vprašanj, na katero so skušale odgovoriti sindikalne organizacije zaposlenih v zdravstvu, ki so včeraj na tiskovni konferenci predstavile lasten osnutek načrta za boljšo organizacijo dela in uporabo obstoječih struktur v goriški splošni bolnišnici. Načrt so pripravile zveze CGIL, CISL in UIL, povsem pa ga podpirata tudi sindikata ANAAO, ki združuje večino v bolnišnici zaposlenih zdravnikov, in avtonomni sindikat drugega osebja CISAS.

Deželni zdravstveni plan narekuje racionalizacijo stroškov, ki konkretno pomeni zmanjšanje števila ležišč, osebja in klestenje odvečnih stroškov. »Prav«, trdijo predstavniki sindikalnih organizacij v predstavitvi načrta: »Skušajmo zagotoviti večjo učinkovitost v delovanju, vendar ne pozabimo, da je naš cilj vselej zadostitev potrebam bolnikov, ki imajo pravico do količinsko in kakovostno zadovoljivih storitev«. Pri izdelavi načrta so zato upoštevali četrto smernic: 1. bolnišnica mora delovati kot celota in ne kot seštevke nepovezanih oddelkov; 2. nuditi mora dostojne higijenske in zdravstvene razmere bolnikom; 3. treba je izboljšati organizacijo dela; 4. zmanjšati je treba stroške in obenem doseči najboljše možne rezultate.

Delno naj bi vse to dosegli s selitvami oz. preureditvami nekaterih oddelkov. Načrt v bistvu predvideva prostorsko združitev in povezavo med ginekološkim in porodniškim oddelkom in usposobitev prostorov "rooming-in" ("zasebne" sobe za mater in doječka); razširitev oddelka za splošno kirurgijo z odprtjem centra za kirurgijo ožilja;

razširitev urološkega oddelka in selitev otorinolaringološkega oddelka. Vsi ti posegi so po mnenju predložiteljev možni brez velikih izdatkov, pomenili pa bi odločen korak naprej pri racionalizaciji dela.

V kirurškem oddelku je na primer danes po deželnem zdravstvenem načrtu dovoljenih 100 ležišč, ki so izrabljena več kot 80-odstotno. V praksi se pogosto pojavlja problem prostora, bolniki z različnimi potrebami glede zdravniške oskrbe so pomešani in strpani v neprimerne prostore. Načrt predlaga ustanovitev centra za kirurgijo ožilja, ki danes predstavlja približno 20% primerov. S tem bi ohranili skupno število ležišč, olajšali prostorsko stisko v oddelku za splošno kirurgijo, združili bolnike, ki potrebujejo drugačno specialistično oskrbo, racionalizirali delo osebja.

Podoben je primer ginekologije-porodnišnice. Ohranili naj bi ločena oddelka vendar drugega ob drugem, kar bi omogočalo racionalnejšo uporabo osebja, ki bi delovalo kot ena sama bolnišarska ekipa. Selitev porodnišnice v bližino ginekološkega oddelka je povezana s selitvijo otorinolaringološkega oddelka v sedanje prostore porodnišnice zraven dermatološkega oddelka, kar bi spet omogočalo racionalizacijo s skupno uporabo operacijskih sob in drugih prostorov. Končno naj bi s selitvijo urološkega oddelka zagotovili večje in primernejše prostore za bolnike le-tega in obenem sprostili druge prostore za potrebe ginekološkega oddelka.

Te predloge kot rečeno podpirajo sindikalnega predstavništva bolničarjev, zdravnikov in drugega osebja, na tiskovni konferenci pa jih je v bistvu podprl tudi predstavnik razzodišča za

pravice bolnikov Vincenzo Fedele. V pričakovanju nove bolnišnice, ki bo trajalo v najboljšem primeru še vsaj deset let, je dejal, je treba v najboljši meri izkoristiti sedanje sicer v marsikaterem pogledu neprimerne prostore. Predloženi osnutek gre v to smer, potrebni pa bodo še nadaljnji koraki.

Po izjavah sindikalnih organizacij je njihov načrt pozitivno ocenil tudi komisar na čelu KZE dr. Vincenzo Panico. Obstajajo torej dobri izgledi, da bi bili predlogi sprejeti? Najbrž ne, so ugotovili na tiskovni konferenci, s katero so hoteli opozoriti javnost na ta vprašanja in na ovire, ki jih nekateri postavljajo. Kdo se upira racionalnejši ureditvi oddelkov, niso hoteli jasno povedati, dali pa so razumeti, da so primariji in vodstveno osebje vselej bili vezani na vrtičkarske interese in ljubosumno obrambo lastnih koščkov oblasti. Ta ovira je tudi zaradi brezbriznosti ali nesposobnosti politikov bila doslej nepremostljiva za vse poskuse izboljšanja delovanja zdravstvenih služb.

Tokrat upajo, da bo drugače, pri tem pa računajo tudi na podpro javnosti. Pomanjkanje finančnih sredstev in osebja namreč narekujejo kot nujnost posege v smeri boljše organizacije dela. Vztrajanje pri sedanjih razmerah pa bi neizbežno pomenilo še nadaljnje slabšanje kakovosti storitev v škodo bolnikom.

■ **Pred kratkim so obnovili vodstvo goriške sekcije združenja IPA** (International Police Association) za triletno obdobje 1991–1994. Predsednik je Michele Totaro, podpredsednik Luigi Bocalon, tajnik Francesco mancini, blagajnik pa Enrico Zucchi. Vsi člani odbora so že doslej opravljali to funkcijo.

V počastitev 400-letnice Gallusove smrti Konec tedna koncerti v Trstu, Gorici in Čedadu

V počastitev 400-letnice smrti velikega slovenskega skladatelja Jacobusa Gallusa so se Deželni sedež RAI za Furlanijo — Julijsko krajino, Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta ter Glasbena matica in Zveza slovenskih kulturnih društev s svojimi uradi v Trstu, Gorici in Špetru oziroma Čedadu dogovorili za izredno skupno pobudo: priredili bodo tri koncerte Gallusovih skladb v Trstu, Gorici in Čedadu, po enega v vsaki pokrajini, kjer živijo Slovenci v Italiji. Koncerte je sprejel med uradne Gallusove proslave Gallusov odbor v Ljubljani, Dežela Furlanija Julijska krajina pa je zagotovila svoje pokroviteljstvo.

Na koncertih bodo nastopili, ne samostojno, ampak v raznih medsebojnih kombinacijah, mešani pevski zbor Milan Pertot iz Barkovelj, ki ga vodi Aleksandra Pertot, mešani zbor Primorac — Tabor iz Trebč in Opčin, vodi ga Matjaž Šček, Tržaški mešani zbor, vodi ga Tomaž Simčič, deklški zbor Glasbene matice iz Trsta, vodi ga Stojan Kuret, deklška skupina Vesela pomlad in člani Mladinskega zbora Vesela pomlad z Opčin, vodi Franc Pohaj, deklški zbor Vesna iz Krži, vodi Bogdan Kralj in Tržaški oktet, umetniški vodja Aleksandra Pertot, okrepjen s člani moškega zbora Valentin Vodnik iz Doline.

Pobudo za te koncerte so ob Gallusovem letu sprožili prav omenjeni zborovodje in glasbeni urednik Radia Trst A, Janko Ban. Oblikovali so program z naslovom Gallusovo zvočno bogastvo, ki obsega, glede na visoko število sodelujočih zborov, Gallusove motete od štiriglasja do 24-glasja in za enega, dva, tri in štiri zборе v raznih zasedbah. V živi izvedbi bomo spoznali tisti aspekt Gallusove umetnosti, ki zaradi izredne zasedbe ostaja

povečinoma le v partituri: to je skladateljevo fantazijo in iznajdljivost pri ustvarjanju posebnih zvočnih barv in učinkov v samih izvajalskih skupinah in v prostoru, vse v bleščečem stilu beneške večzborovske kompozicije.

Gallus išče zvočno bogastvo s tem, da preseže štiriglasje in razdeli enotnost zbora. Ta program vključuje najrazličnejše variante zvočnih kombinacij: po uvodnem šestglasju s sicer že očitnimi prehodi izmeničnega petja visokih in nizkih glasov se začneja delitev zbora, ki gre od skritega odmeva preko različnih zasedb dvojnega in trojnega zbora do izredno zanimivih barvnih kombinacij v skladbah za štiri zборе. Le predstavljajmo si zvočno barvo, ki jo daje 24-glasno petje več kot 150 pevcev, razvrščenih v štiri zборе v apsidi in stranskih ladjah!

Prvi koncert bo, kakor smo že poročali, v Trstu, v petek, 17. maja, v stolnici svetega Justa. V Gorici bo koncert, prav tako v stolnici, v soboto, 18. maja, v Čedadu pa v nedeljo, 19. maja, v cerkvi sv. Fračiška.

Pri organizaciji koncertov sodelujejo še zbor Cappella Civica (v Trstu), v Gorici Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel, Združenje cerkvenih pevskih zborov in Zveza slovenske katoliške prosvete. V Čedadu pa italijanski zbor Harmonia in Kulturno društvo Ivan Trinko.

V jeseni bodo koncerti predvidoma še na Sveti Gori, v Celovcu, Ljubljani in Kopru. (J.B.)

razstave

V Ronkah, v galeriji Art, je do 2. junija odprta razstava grafik Bojana Boleta, Klavdija Tutte in Nazorja Lenjinova.

Ponovno se razvzemajo polemike

Je Dežela preslišala priporočila Občine glede zahodne obvoznice?

Glede gradnje zahodne obvoznice je bilo proti koncu lanskega leta že precej polemik med zagovorniki tega objekta in tistimi, ki vztrajajo na stališču, da je gradnja te ceste nepotrebna. Problematika je te dni ponovno v ospredju in bo o njej govor, zelo verjetno, že na prihodnji seji občinskega sveta.

Goriški upravitelji so lani izdali ugodno mnenje glede gradnje te prometnice, s priporočilom, da naj se med izvajanjem del poskrbi za prilagoditev okvirnega načrta s ciljem, da se v največji možni meri omeji škoda v naravnem okolju.

Zgleda pa, vsaj na podlagi ostrih reakcij zlasti v vrstah socialistične stranke, da se na Deželi niso veliko zmenili za priporočila in da stvari pač ne gredo v nakazani smeri.

Najprej je v občinskem svetu na to vprašanje opozoril podžupan Del Ben, za njim je vprašanje obravnaval svetovalec Devetaj in končno pokrajinski tajnik PSI, ki se zavzema za takojšen sklic občinskega sveta, kjer na se vnovič pojasni stališče občinskega sveta, oziroma strank, ki so v njem zastopane. Precejšnjo zaskrbljenost je menda opaziti tudi v vrstah KD.

Mednarodna baletna prireditev

Mesec maj poteka na Goriškem v znamenju številnih glasbenih in tudi plesnih prireditev. V soboto bo v stolnici koncert ob 400-letnici Gallusove smrti, 200-letnico smrti A.W. Mozarta pa bodo obeležili v Doberdobi, v petek, 17. t.m.

Jutri, 16. t.m. pa bo v Verdjevem gledališču 3. srečanje baletnih skupin z območja Alpe — Jadran. Prireditelj srečanja je baletna šola "Tersicore", ki ima podružnici v Gorici in Trzinu in ki jo vodi Corinna Brandolin.

Na prireditvi, ki se bo pričela ob 21. uri bodo nastopile, poleg deklet, ki

obiskujejo goriško, oziroma trziško šolo Tersicore, plesalke iz Avstrije, Slovenije in Madžarske. Avstrijo bodo predstavljale gojenke baletne šole Regina Kestlova, ki deluje v okviru mestnega gledališča v Celovcu (vodstvo Regina Kestlova). Iz Ljubljane bodo prišli gojenci Srednje glasbene in baletne šole pod umetniškim vodstvom Francija Ambržiča. Skupina iz Madžarske prihaja iz mesta Pecs in sicer s tamkajšnje srednje umetniške šole, ki jo vodi Ronaki Tasnadine in Zsuzsa Vegvari, gojenci pa so iz razredov Dore Uhrick in Eve Balint.

Ciklus koncertov društva AGAM

Glasbeno društvo AGAM (Associazione goriziana amici della musica) bo v sodelovanju z župnijo na Travniku in z Občino, v maju in juniju priredilo ciklus osmih koncertov. Odvijali se bodo ob sredah, s pričetkom ob 20.30 v dvorani na ploščadi 27. marca, (poleg cerkve na Travniku). Prvi koncert je že bil na sporedu 8. maja, drugega pa napovedujejo za danes, ob 20.30. Nastopil bo ansambel kitar, ki deluje v okviru goriške glasbene šole in ki ga vodi Claudio Pio Liviero. Kot solisti bodo nastopili Diego Falzari, Emma Gani in Gian Luca Pinto.

Zadnji koncert v tej sezoni bo 26. junija.

Pomoč za Bangladeš

Goriško škofijsko dobrodelno združenje Caritas obvešča, da se nadaljuje nabirka za pomoč prebivalstvu Bangladeša. Prispevke zbirajo na poštnem tekočem računu št. 10289494. Doslej so Goričani pokazali že veliko solidarnost, saj so pobudniki nabirke prav te dni poslali v Rim na Caritas Italiana prvih 57 milijonov lir.

Avtomobilski rally ARGOŠ iz Štandreža v Novi Grad

V Štandrežu že vrsto let prirejajo avtomobilsko ocenjevalno vožnjo v turistično znane in zanimive kraje v matični domovini. Za letos so izbrali Istro, oziroma Novi Grad. Avtomobilski rally bo 1. in 2. junija. Prvi dan bodo udeleženci odpeljali iz Štandreža do cilja in tu priredili družabnost in seveda nagajevanje. Drugi dan pa bo namenjen odihdu. Prijave že sprejemajo. Za podrobnejša pojasnila naj se zainteresirani obrnejo na pisarno Kulturnega doma v Gorici (tel. 33288) oziroma do Sare Hoban (tel. 521768). Prireditelj, KD Oton Zupancič, je ob razpisu ARGOŠ-a 91 pripravilo tudi zanimiv lepak, na katerem je, poleg avtomobila prikazan tudi štandreški simbol "vrzota".

Kriza na pokrajini: v petek napovedano zaključno srečanje

Krog pogovorov za razrešitev krize na pokrajini se je v glavnem sklenil. Za petek je napovedan sestanek vseh strank obnovljene koalicije, medtem ko naj bi se v naslednjem tednu že sestal pokrajinski svet za izvolitev novega predsednika in članov odbora. Kakor smo že pred dnevi zapisali, je časa na razpolago zelo malo, saj se rok do katerega je treba krizo rešiti že zelo kratek in ne dopušča nadaljnega zavlačevanja.

Dogovor med glavnima partnerjema je bil dosežen v ponedeljek zvečer, včeraj pa so o vsebini razpravljali še v strankinih organih.

Po neuradnih vesteh naj bi socialisti prevzeli predsedniško mesto in ohranili eno odborniško mesto. Do zdaj so imeli mesto podpredsednika in eno odborniško mesto. Ni še jasno, če bodo republikanci neposredno stopili v odbor. Kršćanska demokracija pa mora rešiti dilemo kdo bo stopil v odbor, da bo zamenjal Crisija. Omenjata se dva kandidata: Bergamin in Bombijeva.

Nobene spremembe pa ne bo, kot kaže, glede predstavništva laičnih strank.

Reševanje krize na pokrajini je bilo, kakor je slišati, povezano z dosegom dogovora o sestavi garancijske komisije KZE, kjer bo predstavnik KD (slišati

je, da bo to Giannino Ciuffarin) prevzel mesto predsednika. Ta stranka bo imela v komisiji še enega predstavnika (Pancrazio Cataldo). DSL bosta predvidoma predstavljala Lucio Poiani in Anna Di Giannantonio, PSI Franco Lupi, PSDI Vincenzo Esposito in PRI Silvano Gaggioli.

Program obnovljene petstrankarske koalicije je v glavnem dodelan. Na petkovem kolektivnem sestanku naj bi ga definitivno oblikovali, kakor tudi sestavo pokrajinskega odbora in Predsednika pokrajine. Ta dokument bo moralo podpisati vsaj osem svetovalec, predstavnikov nove, oziroma obnovljene koalicije (teoretično razpolaga s trinajstimi glasovi). Predložiti ga je treba vsaj pet dni pred sklicem seje pokrajinskega sveta.

Ta seja bi torej lahko bila že v naslednjem tednu. Seveda, če bo program s točno sestavo novega odbora predložen v soboto, to je dan po napovedani petkovi skupni seji.

Predstavitev knjige

V Novi Gorici bodo jutri, ob 19. uri, predstavili knjigo Politika in razvoj izdelkov, avtorjev B. Deželaka, G. Devetaka in R. Milfelterja. Pri predstavitvi, v prostorih oddelka za mladino in odrasle, v ulici Gradnikove Brigade 25, bo sodeloval Darko Bratina s Tržaške univerze.

Predstavitev pripravljata Goriška knjižnica Franceta Bevka in Društvo ekonomistov Nova Gorica.

Narasla voda otežuje iskanje

Trupla 16-letne kajakašice Roberte Capodagli, kijo je v petek dopoldne odnesla Soča v bližini Trnovca, tudi včeraj niso našli. Pripadniki milice, gorske reševalne službe, civilne zaščite in tudi nekateri prostovoljci so včeraj ves dan pregledovali strugo Soče, vendar brez uspeha. Voda je sicer upadla, vendar je še zmeraj precej motna. V takih razmerah pa je iskanje zelo oteženo. Po nepotrjenih vesteh, naj bi nedaleč od kraja, kjer se je zgodila nesreča opazili del oblachila, ki naj bi pripadal pogrešani kajakašici.

Iskanje so razširili tudi na del struge med Kobaridom in Mostom na Soči. Tako so za sinoči napovedali, da se bodo, če bodo kolikor toliko primerni pogoji, potapljači spustili v vodo pri jezu na Mostu in pregledali rešetke, kjer bi utegnili obtičati truplo izginule tekmovalke.

■ **V bolnišnici je na zdravljenju** 82-letna Gemma Corazza iz Gorice,

ulica Favetti 3. Zdi se, da se je ženska poškodovala, ko je nerodno padla pri poskusu prečkanja ceste v bližini sočišča.

Ozdravela bo predvidoma v tridesetih dneh.

razna obvestila

Občinska knjižnica v Doberdobi bo, samo ta teden, odprta danes, v sredo od 15. do 19. ure, namesto v četrtek.

V knjižnici D. Feigel bo v petek, 17. t.m. ob 16. uri zadnje predavanje iz ciklusa predavanj o slovenski literaturi. Prof. Boris Paternu s Filozofske fakultete bo govoril na temo Nemoč in moč sodobne slovenske poezije.

Kulturno in športno društvo Naš prapor vabi danes ob 20.30 na nastop dramske skupine KSD Igo Gruden iz Nabrežine, ki bo v osnovni šoli v Pevmi predstavila igro Dragotina Dobričanina "Skupno stanovanje".

Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, 19. t.m., izlet v Baško grapo z obiskom Bevkove hiše in vzponom na Kojco. Prevoz s lastnimi sredstvi, zbirališče in odhod s Travnika ob 7. uri.

Sindikat upokoencev (SPI) sekcija Doberdob obvešča, da je vsak četrtek od 16. do 18. ure na sedežu na razpolago oseba, ki svetuje in pomaga pri izpolnjevanju davčnih prijav. Za člane nudi sindikat te usluge brezplačno. Interesenti naj prinesejo s sabo lansko prijavo in vso dokumentacijo, ki pride v poštev.

kino

Gorica

CORSO 17.15-22.00 »Amleto«. Režija Franco Zeffirelli.

VERDI 17.15-22.00 »Cyrano de Bergerac«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Vizi bestialie«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri: 17.30-22.00 »La femmina di piacere«. Prep. ml. pod 18. letom.

COMUNALE Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 in 20.00 »Vratolomna igra«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska lekarna št. 1 — Štandrež — ul. San Michele — tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Alla Salute — ul. C. Cosulich 117 — tel. 711315.

pogrebi

Danes, ob 10.30 Enrico Bleresino iz splošne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče, ob 12.00 Angela Bassanes vдова Panariello iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče.

Klavdij Furlan o svojem delu na Glasbeni matici S harmoniko do glasbe

Za naš niz pogovorov s pedagogi šole Glasbene matice oziroma poustvarjalci smo tokrat izbrali Klavdija Furlana. Odločitev zanj se je ponujala kar sama od sebe, saj je Furlan eden izmed tistih ljudi, ki je pri nas uveljavil novo gledanje na harmoniko, vodi že lepo uveljavljen ansambel Synthesis, njegovi gojenci se uveljavljajo na raznih tekmovaljih, poleg tega pa je tu še čisto oportunistični razlog, ki ga nemara ne bi smel razkriti, a ga bom vendarle — Furlan je velikokrat v občinskem gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu in zaradi tega z lahkoto dosegljiv, saj ni daleč od mojega doma... Seveda, to je rečeno malce v šali. Obiskali smo ga v sobici, kjer je bil koncentriran nad novimi programi dela in poskušala sva razmišljati o harmoniki, uspehih, težavah in tako naprej. Iz vsega tega je nastal pogovor, ki bo nemara zanimiv za bralce, saj ponuja v razmislek nekoliko drugačna izhodišča za obravnavanje in pojmovanje tega glasbila.

Izhajala bova kar iz konkretnega. V letošnji glasbeni »tekmovalni« sezoni gojencev Glasbene matice, izstopajo nekateri uspehi, ki so jih dosegli tvoji učenci. Kaj pomenijo priznanja pedagogu samemu in gojencem?

S tem pedagog lahko preverja svoje delo in dobiva nov zagon za nadaljevanje le-tega. Tudi za ustanovo samo so priznanja zelo pozitivna, saj prispevajo nekakšno sol celotnemu delovanju in so spodbuda za še kakovostnejše delo. Gojencu pa seveda dajejo prav tako zadoščenje in ga utrjujejo v vztrajanju na težavni poti učenja glasbe in poustvarjanja.

V splošni predstavi našega prostora je harmonika še vedno vrednotena kot ljudsko glasbilo oziroma manj cenjeno od, denimo, klavirja ali violine. Prav tvoje prizadevanje in prizadevanje drugih, ki poučujejo harmoniko, je spremenilo gledanje, saj gre za dokazovanje umetniške veljave in izraznosti glasbila.

Uroš Jercog je eden izmed Furlanovih gojencev, ki je z igranjem harmonike letos dosegel nekaj vidnih uspehov

Najprej bi poudaril, da nas poučuje harmoniko na Glasbeni matici več profesorjev in naše skupno delo je doseglo takšno kakovostno raven predvsem zaradi tega skupnega prizadevanja. Na Glasbeno matico smo prišli sredi sedemdesetih let. Privabila nas je prof. Zajčeva, ki je pravzaprav začela to pot, mi pa smo se priključili njenemu delu. Poučujemo in delujemo sicer samostojno, imamo pa vedno občutek, da delujemo v skupini, predvsem pa za uveljavljanje harmonike v sklopu šole. Glede harmonike kot ljudskega glasbila bi rekel sledeče: še pred petnajstimi ali desetimi leti je bila harmonika res izključno samo to, saj smo jo veliko poslušali na šagrah ali ljudskih zabavah. V zadnjem času pa se je mišljenje precej spremenilo, najbrž se je spremenil tudi okus ljudi. Na veselicah ni več harmonike ali izključno narodnozabavne glasbe, ampak so se uveljavili različni modeli glasbe, poleg tega je harmonika začela igrati popolnoma drugačno vlogo, vključila se je v tako imenovani klasični prostor. V tem sklopu skuša doseči uveljavitev. Tipamo v razne smeri, harmoniko skušamo barvno izboljšati, izpiliti skupinsko igranje, glede katerega smo veliko dosegli tudi zato, ker smo jo igrali ob spremljavi tudi drugih instrumentov.

Prav delo zadnjih desetih let torej revalorizira harmoniko tudi na poustvarjalni umetniški ravni. Kako se to dosega pri nas in s kakšnimi težavami se človek sooča, ko skuša posredovati zvok tega glasbila tudi umetniško?

Res so razlike med »ljudsko harmoniko«, ki jo vsi poznamo in tudi ljubimo, saj ne moremo zanikati svoje preteklosti, in današnjim igranjem. Razlike med tako in klasično harmoniko, ki jo danes poučujemo, so torej že precej opazne. Klasična harmonika nima več tremola, ki ga ima ljudska, poleg tega deluje klasična predvsem z baritonskimi basi, z melodijskimi basi, praktično ima dve klavirturi, eno na desni in eno na levi roki. Skratka, gre za veliko bolj popolno glasbilo, s katerim lahko igramo polifonske skladbe ali sodobne, ki nastajajo v Sovjetski zvezi, nordijskih državah in drugod. Uveljavljanje takšnega načina igranja je za nas nekaj popolnoma normalnega, a tudi občinstvo je ovrglo vsakršne pomisleke in je tak tip podajanja glasbe vzljubilo, predvsem zaradi tega, ker so nova pojmovanja, ki smo jih prinesli v Trst, razširila repertoar. A tudi to velja poudariti, da imamo danes na razpolago veliko več ustrezne literature.

Notni zapis je seveda temelj vsakega zahtevnejšega igranja. Kako poteka metoda pouka in stopnjevanje te zahtevnosti?

Ni večjih razlik med poukom izpred petnajstih let in današnjim. Trenutno poučujem največ kromatično harmoniko, se pravi glasbilo, ki ima gumbni sistem na desni. Na začetku smo imeli nekaj težav, ko pa smo osvojili sistem sem opazil, da je napredek bistven in da se je splačalo na to pot. Jasno, tudi klavirski sistem ima svoje prednosti, tako da je težko z gotovostjo trditi, kateri je boljši. To bomo videli čez čas. Glede samega pouka pa je bistveno, da se gojenec dobro nauči branja, predvsem solfeggia, kar mu zmanjša težave predvsem pri učenju doma. Če učenec ne zna dobro brati not, mu zamreta volja in navdušenje za študij.

In še o osebnem zadovoljstvu in to na dveh nivojih. Zadovoljstvo ob poučevanju in dirigiranju harmonikarskega ansambla.

To zadovoljstvo je enako, čeprav gre za različne prireme. Delo z ansambлом je seveda tudi zelo spodbudno zaradi številnih nastopov in pa zaradi vzornega sodelovanja in sožitja med samimi člani ansambla, da mi je včasih kar težko, ko moram dirigirati. Najraje bi pristopil k skupini in z njo igral. Poučevanje pa je spodbudno z drugečnega vidika. Gre za stalno iskanje novega, ob tem skušamo doseči tudi veliko več, kar je v sami skladbi, v notnem zapisu. Gojencu posreduje vedenje o zgradbi skladbe, skušava razumeti, kaj je hotel skladatelj povedati in zakaj je delo tako napisal ter posredovati glasbo, ki jo je komponist želel. A se ne ustavimo pri tem, saj skušamo literaturo interpretirati po svoje. Tako delo je izjemno spodbudno, kajti najmanjši dosežen rezultat daje pri tem veliko zadoščenje. Skratka, doseči glasbo.

MARIJ ČUK

Večer poezije Slavističnega društva »Slutnja zarje«

Čar pesniške besede je enkrat. Človek sicer poezijo podoživlja sam zase, v zbranosti in tišini, saj se mu le tako izkristalizirajo emocije, ki jih lahko vzbudi dobro zapisan verz ali pesem v celoti. Ta zbranost pa je lahko tudi kolektivna, kar je dokazal literarni večer Slavističnega društva v Trstu. Tekel je v petek v dobro obiskani mali dvorani Kulturnega doma pod naslovom Moje delo je slutnja zarje.

Večer je s kratkim nagovorom uvedel Boris Pangerc in takoj prepustil besedo nastopajočim slovenskim pesnikom in pesnikom. Andrej Brvar, Tone Kuntner, Neža Maurer, Niko Grafenauer, Zora Tavčar, Ace Mermolja in Vera Pejović so s svojo besedo katalizirali pozornost občinstva, ki je lahko razbralo različne poetike, stile in izraznost, saj so nastopile profilirane osebnosti slovenske književnosti kot tudi taki (Pejovičeva), ki šele vstopajo v ta svet. Literarni večeri imajo seveda še drugačno prednost, da lahko poslušalec v živo vidi avtorja, kar za poezijo sicer ni relevantno, a daje celotnemu dogajanju še čisto poseben konkreten prizvok.

Nastopajoče je s krajšo literarnozgodovinsko oznako predstavila prof. Marija Cenda.

Zanimiva knjiga o fašizmu Klofuta Toscaniniju

Eden izmed značilnih dogodkov iz odnosa med fašisti in italijanskimi intelektualci, je brez dvoma klofuta Toscaniniju. Natančno šestdeset let po takratnem »škandalu« je izšla izjemno dokumentirana knjiga Luciana Bergonzonija (Lo schiaffo a Toscanini), ki govori prav o tem.

V toplem večeru 14. maja 1931 je Toscanini vstopal v občinsko gledališče v Bologni, ko ga obkroži približno dvajset razgretih črnosrajčnikov. »Ali je res, da noče igrati Giovinezze?«, ga brutalno napade eden izmed njih. »Ne, nobenih himen«, reško odgovori glasbenik. Začelo se je prerivanje, v katerem so se znašli tudi Toscaninijeva žena Carla, hči Wanda in neki družinski prijatelj. Toscanini je fašiste poslal k hudiču, nakar mu je eden prisolil zaušnico, da mu je začela krvaveti ustnica. Nikoli se ni zvedelo, kdo je udaril glasbenika, čeprav si je kar dvajset fašistov lastilo zaslug za junaško dejanje. Ugibanja vodijo do imena Lea Longanesija. Tistega večera pa se

je Toscanini odločil, da zapusti Italijo in da ne bo igral v nobenem italijanskem gledališču dokler bo fašizem na oblasti.

Avtor knjige izhaja prav iz tega drobnega, a pomembnega dogodka za natančno analizo fašizma v Bologni. Med udeleženci neljubega dejanja so bila takrat zveneča imena, kot šestindvajsetletni Leo Longanesi, že uveljavljen novinar in urednik časopisa »L'Italiano«, potem Leandro Arpinati, vodja fašizma v emilijanskem mestu, v fasciu od vedno in antagonist Dina Grandija. V »družbi« pa so bili še prefekt, karabinjerski polkovnik, ravnatelj gledališča, nekaj članov orkestra in novinarji. Bergonzoni vse to opisuje, središče pa je vsekakor lik velikega dirigenta, katerega osebnost in neizprosna moralna drža do diktature je dokončno potrjena. Gre za isto čustvo, ki je Toscaninija vodilo, da je odklonil sodelovanje na festivalu v Bayreuthu, nad katerim so se že zgrinjale nacistične sence.

Gombrichove razprave o zgodovini umetnosti

cosko izdajo je dal naslov »Ekologija podob« in to odločitev utemeljil v uvodu, kjer poudarja, da nas je šele ekologija naučila, da je vse povezano, da obstaja vselej nepredvidljiva interakcija okoliščin in živga organizma: med ekologijo živih bitij in socialnim okoljem podob pa obstaja »popolna analogija«.

Različne ideologije, npr. v renesansi 15. stoletja in v drugih renesansah, ponazarja kot »ekološke hiše«, v katerih naj bi se nekateri umetnostni slogi razvili. Eden od pomembnejših člankov »Renesančni nazor o napredku« ponazarja razmerje med vizualno iluzijo in njeno uresničitvijo ob naključju, ob pozitivni združitvi (prepletanju) različnih okoliščin. Gombrich v svojih delih izraža pogled na umetnostno zgodovino kot na disciplino, ki je v neločljivo celoto povezana tudi z glasbo in s književnostjo, psihologijo in z antropologijo, s filozofijo in teologijo, z matematiko in informatiko - kar obstaja v realnem ali imaginativnem svetu. Po njegovem mnenju so izrazni načini povezani z ustvarjalnostjo, zato so obzorja, do katerih mora segati umetnostna zgodovina v svojih interpretacijah, izredno prostrana. Nekoč je Gombrich npr. omenil, da je glasba nepogrešljivi del njegovega življenja. To razmerje je razumljivo zaradi gibiljve, prelivačije se zvočne podobe uporabljenih besed in zaradi duhovitih pasaj, uporabljenih kot primerjave med likovno in glasbeno umetnostjo. Gombrich je v sumaričnem pogledu na strukturne poteze dejal, da je med slikarstvom in glasbo »marsikaj zjorednega; lahko bi celo rekli, da je tisto, kar pripisujemo preteklosti, po svoje simfonična struktura. V klasični simfoniji imamo temo ali motiv in imamo razvoj, ki prinaša variacije in menjavanje tonovskih načinov. Za vse to lahko najдете analogije, metafore, ker gotovo bo kdo užival v zgodovini umetnosti, kot da gre za veliko simfonijo. A nekoliko dvomim, če je to uporabna metafora.«

Gombrichovi prispevki, zbrani v pričujoči knjigi, so nastajali v razponu več kot petdeset let. To je v obdobju, v katerem se je zamenjalo precej tokov v umetnostni zgodovini in spreminjalo se je tudi težišče avtorjevih spisov, kjer je ocenil, da je umetnostna zgodovina v nekaterih obdobjih posvetila premalo pozornosti umetnikovem mislim in njegovim intimnim okoliščinam, ki so bile prisotne v tistem posebnem času, ko je delo nastajalo. Gombrichova pot je jasna in točno definirana: gre mu za emanacijo, ki jo izžareva umetnina, in je zato os, ki se je vse poti interpretiranja dotikajo in so ji podrejene. Ta pot se seveda ne ujema povsem z umetnostnozgodovinsko šolo na Dunaju, kjer je začel, čeprav ji je v marsičem ostal zvest. Formulacija o »konceptualni podobi«, o meji med znanim in vidnim pa vodi naravnost v njegove študije o psihologiji podobe. Pisal je članke o »razkritju vidnega«, o »dejanju in izrazu« itd., kjer so živo prisotni številni elementi dunajske šole, njen besednjak in antitetičnost v metodi. Ta struktura razprave je Gombricha izzvala, da je iz nje vzel možnost prehajanja čez vse čase (sloge) in kulture (dezele), da je umetnino in njeno bistvo postavil v središče razprave. Svoj pogled na tako analizo je opredelil z besedami, da je tako, »kot bi stal sredi gozda in videl različne poti, ki se stikajo. V tem je kohezija... čudovito mnemonično sredstvo; ko ugledaš, kako so stvari med seboj povezane, jih tudi bolje doumeš«. Deloma so njegove študije tudi odsev štirih desetletij dela na Warburgovem inštitutu, v katerega je bil povabljen leta 1936. Tradicija Warburgovega ikonološkega pristopa, da interpretira izbrano umetnino ob podpori humanističnih del, je od drugega desetletja tega stoletja doživljala najprej v Evropi in nato v Ameriki silen razmah. Zlasti Erwin Panofsky, Fritz Saxl in Hans Ernst Gombrich so odprli številne nove poglede. Gombrich je v antiki videl

predvsem korenine poznejših filozofskih tokov, predvsem post-sholastičnih in neoplatonskih del.

Seveda pa ni stremel za tem, da bi napr. Aristotelovo teorijo o popolni umetnosti apliciral na kakšno kiparsko mojstrvino iz klasične antike ali helenizma, temveč je pokazal, kako se horizont, ki ga zaobjema pojem lepega, vzvišenega, plemenitega, v različnih obdobjih spreminja v svojem etičnem in intelektualnem obsegu. Nekatere prvine se prekrivajo ter ohranjajo jedro in ime termina kot glavno žilo, ki je vselej veljavna; druge pa se ob spremenjenih psihosocialnih razmerah, v katerih umetnine nastajajo - spreminjajo in istočasno vplivajo na obliko, vsebino in nostrifikacijo določenega umetniškega dela. Pri Gombrichovih študijah je osrednje mesto zavzela na eni strani zgodovina in funkcija stvaritve, na drugi pa proces nastajanja in marsikaj je postavil v kontekst občin, vsakdanjih izkušenj, podprtih z novimi tehnikami in dosežki eksperimentalne psihologije, predvsem spoznanj s področja percepcije. Kot temeljno delo tovrstne umetnostnozgodovinske analize moramo upoštevati njegovo knjigo »Umetnost in iluzija«, kjer je jezik slikarskega izraza in slikovno semantiko postavil v razmerja, ki dotle niso bila upoštevana. Vedno si je tudi prizadeval, da bi zgodovina umetnosti odvrгла tabuje umetniških cehev, socialnih pregrad ter se posvetila mehānizmom slikarskega ali kiparskega dela. Umetnostna zgodovina je še vedno obremenjena z zgodovino stilov, poleg tega pa tudi prisvajanje metod iz drugih strok, npr. estetike 20. stoletja, interpretacije filozofije lika, po Gombrichovem mnenju niso bile vselej samo koristne. V uvodu k italijanski izdaji knjige »Umetnost in iluzija« je zapisal: »Marsikaj, kar beremo o gledanju in prostoru je treba preveriti in natančneje proučiti. Jure Mikuž je postavil hipotezo, da je Gombrich kljub prožnosti svoje metodologije še vedno zavezan generacijski in izhodiščni pripadnosti, toje nuji, vzpostaviti v razmišljanja o umetnostnem dogajanju in tvornosti red in ne govoriti o iluziji drugače kot v strogem smislu različnih pomenov te besede, torej kot o prisposobi prisposobe; veliko pa je pripomogel, da danes legitimno postavljamo paralele med umetnostjo in lingvistikom, da govorimo o reprezentativnem jeziku.

SLAVKO GABERC

Ernst H. Gombrich: Spisi o umetnosti / prevod Nataša Golob in Klementina Jurančič, spremna beseda Nataša Golob in Jure Mikuž / . — Ljubljana: ŠKUC: Filozofska fakulteta, 991. — (Studia humanitatis; V. letnik)

Gombrichovo znanstveno delo je tematsko in po strukturi analize preveč mnogostansko (interdisciplinarno), da bi ga lahko zajeli v preprosto opredelitev. S svojim nekonvencionalnim pristopom je vedno odpiral nove poglede na teme umetnostne zgodovine, ki so se zdele že povsem dognane oziroma dogmatizirane.

Mladost oziroma študentska leta je preživel na Dunaju (30-ta leta 20. stoletja), kjer se je tiste čase znašlo pod drobnogledom tudi marsikatero ustaljeno mnenje tako v umetnostni kritiki kot v psihologiji in filozofiji. V žarišču akademskih razprav so bili tedaj npr. ekspresionizem, psihoanaliza in logični pozitivizem. Že kot študent se je Gombrich strinjal z J. Strzygowskim, da bi se umetnostna zgodovina morala ukvarjati z umetnostmi in umetniki vseh celin in vseh izročil; hkrati pa je upošteval tudi mnenje Juliusa von Schlosserja (svojega učitelja), da je bila dedičina grško-rimskega sveta za Evropece izjemno pomembna. Ko je leta 1932 pisal disertacijo in je bil manierizem na Dunaju precej moderna ali bolje rečeno modna umetnostna zgodovinska tema, je ob sicer že razjasnjenih potezah, značilnostih in bistvu manierističnega slikarstva zastavil vprašanje, kaj je »značajska poteza« manieristične arhitekture. Gombrichova disertacija o mantovskem Palazzo Té Giulia Romana je začrtala s podobo o tem dvorcu novo poglavje o tipu manierističnih palazzov v 16. stoletju in s tem novo poglavje v umetnostni zgodovini. Gombrich je s svojim delom opozoril na naravo stavbnih prvin in njihove skladnje kot na zrcalno podobo spremenjenih intelektualnih razmer. K manierizmu se je sicer še vračal, npr. k Giuliju Romanu, ki mu je pred kratkim (po skoraj 60-tih letih), da mantovsko-dunajsko razstavo posvetil esej.

Čeprav se je Gombrich v dunajskih letih študija posvetil karolinški renesansi, ga ne uvrščajo med medievaliste. V njegovih raziskovanjih je kot stilno obdobje predvsem renesansa, vendar pa je renesanso pojmoval in izrazil kot derivacijo psiho-socialnih okoliščin, ne le kot način umetnostnega izraza. Izboru svojih člankov za fran-

Danes za pokal pokalnih zmagovalcev Barcelona - M. United

ROTTERDAM — Za današnje finalno srečanje nogometnega pokala pokalnih zmagovalcev med Barcelono in Manchester Unitedom so uvedli izredne varnostne ukrepe. Heyselska tragedija je namreč še vedno živo v spominu in tamkajšnje oblasti ne izključujejo možnosti, da srečanje prepovedo tudi pet minut pred sodnikovim žvižgom, če bi prišlo do izgrede. Pričakujejo namreč prihod 30 tisoč navijačev z obeh strani, še zlasti pa se bojijo angleških »hooligansov«. Na stadionu samem je sicer prostora za 58 tisoč gledalcev, vendar so v prodajo dali 10 tisoč vstopnic manj, da bi varnostnim silam omogočili »manevrski«
prostor.

Tekma sama pa se obeta izredno zanimiva, saj se bosta pomerili dve od najuspešnejših evropskih moštev. Špance vodi nekdanji slovit Cruijff, ki pa ima nekaj težav pri sestavi moštva. Tudi pri Manchester Unitedu nekaj tožijo za poškodbami, kar pa ne bi smelo zmanjšati spektakla.

Srečanje se bo začelo ob 20.15, a so bil bo Šved Karlsson.

Martinello v sprintu

TRENTO — V 1. etapi kolesarske dirke po Tridentinskem je zmagal Italijan Martinello, ki je v 187 km prevozil v 4.55'40". Martinello je v sprintu prehitel rojaka Baffija.

Mauri pred Lejarreto

MADRID — Na 16. in obenem najtežji etapi kolesarske dirke po Španiji (Santander - Laghi di Cavadonga, 186,600 km) je zmagal Kolumbijec Herrera v času 5.26'56". Italijan Marco Giovannetti, lenaski zmagovalec Viuelte, je prišel na cilj 36. z zaostankom 5'35".

Na skupni lestvici je še vedno solidno v vodstvu domačin Melchor Mauri, ki je rumeno majico oblekel že na predetapi (nosil je ni samo dva dni, v začetku dirke, ko je imel isti čas kot Fuerte in Zabala). Mauri vodi s skupnim časom 63.36'52". Sledijo: 2. Lejarreta (Šp.) po 1'15"; 3. Echave (Šp.) 1'40"; 4. Indurain (Šp.) 2'05"; 5. Parra (Kol.) 2'41"; 6. Alcalá (Meh.) 4'38"; 7. Cabestany (Šp.) 4'43"; 8. Rincon (Kol.) 6'14"; 9. Ugrumov (SZ) 7'43"; 10. Herrera (Kol.) 8'24"21. Giovannetti (It.) 16'58".

Ryaksinskemu »dirka miru«

VARŠAVA — Na zadnji etapi 44. amaterske kolesarske dirke miru (Belchatow - Varšava) se je uveljavil Italijan Biagio.

Končno zmago je osvojil Sovjet Ryaksinski v času 32.13'35". Sledijo: 2. Baranowski (Pol.) po 4"; 3. Liptak (ČSFR) 16"; 4. Espinosa (Kol.) 45"; 5. Mickiewicz (Pol.) 52"; 20. Ferrero (It.) 3'36".

V 2. finalni tekmi košarkarskega play offa Phonola odličen

PHONOLA - PHILIPS 94:80 (52:29)
PHONOLA: Longobardi 3, Gentile 24, Esposito 24, Dell'Agnello 14, Fazzi 2, Frank 13, Rizzo 2, Tufano 1, Donadoni, Shackelford 11.

PHILIPS: Bargna 5, Aldi 1, Pittis 7, Ambrassa, Vincent 23, Mc Queen 6, Riva 22, Blasi, Montecchi 16.

SODNIKI: Reatto (Feltre) in Zancanella (Este). PM: Phonola 19:32, Philips 17:29. TRI TOČKE: Phonola 7:20 (Gentile 3:8, Esposito 3:9, Dell'Agnello 1:1, Donadoni 0:1, Longobardi 0:1), Philips 7:22 (Pittis 0:1, Ambrassa 0:5, Vincent 2:6, Riva 2:7, Montecchi 3:3). GLEDALCEV: 7.000.

CASERTA — V drugi finalni tekmi košarkarskega play offa je Phonola izenačila stanje na 1:1, prvak pa bo ekipa, ki bo zmagala na treh tekmah. Gostitelji so včerajšnjo tekmo v bistvu osvojili že v prvem polčasu, ko so si priigrali nenevadno visoko prednost. V drugem delu tekme sta zlasti Riva in Vincent z uspešnimi meti zmanjšala razliko in v 33' je imela Phonola le še šest točk prednosti (77:71). Ko je že kazalo, da je končni izid spet negotov, so si domači igralci opomogli in dosegli dvanajst zaporednih točk, po katerih je bilo tekme konec.

Tretja tekma (tokrat v Milanu) bo jutri ob 18.00 v Milanu in jo bo nesporedno prenašala italijanska televizija.

Teodora bi lahko danes postala prvak

RAVENNA — Drevo bo v Ravenni četrti finalna tekma končnice ženskega odbojarskega prvenstva. Po treh tekmah Teodora vodi z 2:1, ker je v soboto Imeta premagala v Perugii. Če bodo večkratne prvakinje slavile zmage tudi drevo, jim za potrditev naslova ne bo treba odigrati še pete tekme.

Jadran Lama v polfinalu

DEKANI — V četrtfinalni nogometni tekmi za pokal Jugoslavije na področju Slovenije je včeraj domači član republiške lige Jadran Lama izločil tretjeligaša Izolo in se uvrstil v polfinale, kar je največji uspeh Dekančanov doslej v pokalnem tekmovanju. V regularnem času se je tekma na stadionu Ivana Gregorića končala pri 3:3, v izvajanju enajstmetrovk pa so bili gostitelji uspešnejši.

Druga četrtfinalna tekma zahodne skupine bo danes na Bonifiki, kjer se bo domači Koper ob 17.30 pomeril s članom republiške lige Naklom. In če Koper zmaga, v kar je prepričan, se bo v polfinalu pomeril z včerajšnjim zmagovalcem Jadranom Lamo. Koprčani, ki so se v preteklem tekmovanju za jugoslovanski pokal uvrstili v osmino zveznega tekmovanja, kar je bil imeniten uspeh, imajo tudi sedaj visoke ambicije.

Na lokostrelskem turnirju Ferlatova samo do četrtfinala

Zdenka Ferlat, predstavnica lokostrelskega odseka kulturno-sportnega društva Naš prapor iz Pevme, je konec tedna nastopila na mednarodnem turnirju za tekovanje Grand Fita Round v Roncenu pri Trentu. V ostri konkurenci (nastopili so vrhunski tekmovalci iz Poljske, Jugoslavije, Avstrije, Nemčije, San Marina in Italije) se je prebila le do četrtfinala. Prvi dan je zasedla dobro 16. mesto, kar ji je omogočilo nastop v osmini finala. V tem delu tekmovanja pa je pričela ciljati dokaj slabo, vendar je v zadnjih serijah dosegla več dobrih rezultatov in se je prebila v četrtfinale. Polfinale pa se ji je žal izmuznil za same tri točke (zbrala je namreč 277 točk, potrebovala pa bi jih 280!). Sedaj se bo Ferlatova začela pripravljati na državno prvenstvo, ki bo neke sredi julija.

Omenimo še uspešna nastopa mladega lokostrelca Davida Cotiča, ki se je solidno odrezal na letošnjih mladinskih igrah. Na pokrajinskem tekmovanju je bil drugi, na deželnem delu pa je osvojil 10. mesto. (S.M.)

Johnson - Lewis v Franciji

PARIZ — Bej Johnson in Carl Lewis se bosta 1. julija (prvič po olimpijskem finalu na 100 m leta 1988 v Seulu) pomerila na atletskem mitingu blizu Lila, v Franciji. Oba sta dogovor že podpisala, organizator pa ni hotel povedati, koliko bo vsakemu odšel.

Mednarodno teniško prvenstvo Italije »Morija« favoritov

RIM - Poleg dežja so na Foru Italico - v drugem dnevu mednarodnega teniškega prvenstva Italije - padali tudi nosilci skupin, tako da bodo ljubitelji tega športa odslej prikrašani za marsikatero poslastico. Že v ponedeljek zvečer so bili ob domačega ljubljence Camporeseja, včeraj zjutraj pa je za hladno prho poskrbel sam prvi nosilec Becker, ki je zaradi bolečin v hrbtu odpovedal svoj nastop. Toda to še ni bilo vse: brezbrizni Agassi (št. 2) je brž predal dvoboj z Jelenom, spodletelo pa je tudi Ivaniševiću (št. 4), ki ga je po treh nizih premagal solidni Nizozemec Haahrhuis, 56. igralec po računalniški lestvici ATP.

Obiskovalci rimskih peščenih igrišč so se potolažili z zmago novega idola Carattija, ki je po tie-breaku izločil argentinskega veterana Jaiteja, za presenečenje pa je poskrbel 27-letni Cierro (še le 193. igralec sveta), ki je predčasno odslovil zmagovalca nedavnega turnirja v Hamburgu Novačka. Zmaga zdaj favorita št. za končno zmago Samprasa proti šibkemu Sovjetu Gabričidžu publike res ni mogla ogreti.

Pomembnejši izidi: Prpić (Jug.) - Filippini (Ur.) 6:0, 2:6, 6:1, Mancini (Arg.) - Agenor (Haiti) 6:4, 6:4, Haahrhuis (Niz.) - Ivanišević (Jug.) 3:6, 7:5, 6:3, Gustafsson (Šve.) - Wilander (Šve.) 7:6, 6:1, Caratti (It.) - Jaite (Arg.) 4:6, 7:5, 7:6, Čerkasov (SZ) - Antonitsch (Av.) 6:2, 6:4, Pescosilido (It.) - Krajček (Niz.) 6:1, 6:2, Krickstein (ZDA) - Pistolesi (It.) 4:6, 7:6, 7:6, Jelen (Nem.) - Agassi (ZDA) 6:3, 7:6, Cierro (It.) - Novaček (ČSFR) 6:0, 6:3, Sampras (ZDA) - Gabričidž (SZ) 7:6, 4:6, 6:2, Miniussi (Arg.) - Perez Roldan (Arg.) 6:7, 6:4, 6:1, Sanchez (Šp.) - Woodbridge (Avstral.) 6:1, 6:1.

V moški rokometni C ligi Težko za krasovce

Kot smo že poročali, je v 20. kolu rokometne C lige Kras Trimac zlahka premagal Oriago iz Dola, ki velja za najšibkejšo postavo letošnjega prvenstva. Lahko bi rekli, da je bolj kot za prvenstveno tekmo šlo za lažji trening, ki je našim rokometašem prišel ravno prav v pričakovanju zadnjih dveh kol prvenstva, v katerih jih čakata veliko zahtevnejša in bolj motivirana nasprotnika. Kras Trimac bo namreč zaključil prvenstvo z domačo tekmo proti močnemu videmskemu CUS, ki bo verjetno ravno v Zgoniku zaigral zadnjo možnost povratka v B ligo. Še prej pa bodo krasovci gostovali v San Donaju, ki se je po penalizaciji petih točk nepredvidoma znašel v boju za obstanek. (Pjotr)

IZIDI 20. KOLA: Jolly - CUS Udine 11:23; Cividin - San Donà 25:21; Nardi - Fides 21:25; Kras Trimac - Oriago 25:9; Tassina - Mestrino 19:18.

	LESTVICA					
Cividin	35	18	17	1	0	484:370
CUS Udine	31	18	15	1	2	417:288
Jolly Campoformido	25	18	12	1	5	367:332
Quarto d'Altino	20	18	8	4	6	370:364
Kras Trimac	19	18	8	3	7	405:373
Fides S. Vito	18	18	8	2	8	428:422
Tassina RO	14	19	6	2	11	322:378
San Donà	12	18	8	1	9	351:353
Mestrino	11	18	2	7	9	346:375
Nardi Vitt. Veneto	10	18	4	2	12	352:422
Oriago Dolo	0	19	0	0	19	346:495

* 5 točk penalizacije

PRIHODNJE KOLO (18.5.): Oriago - Q. d'Altino, CUS Udine - Cividin, Fides - Jolly, Mestrino - Nardi, S. Donà - Kras Trimac, Tassina prost.

Košarkarski pokrajinski finale »dečkov« Bor izdala trema

V soboto in nedeljo so prve štiri uvrščene ekipe košarkarskega prvenstva »dečkov«
v Trzinu odigrale play-off za prestop v deželni finale. Pravzaprav je končna lestvica popolnoma enaka lestvici, ki je izšla po rednem delu prvenstva, košarkarji Bora pa so pristali na končnem tretjem mestu.

Polfinalne: Stefanel - SGT Bull 108:42 (59:20), Don Bosco - Bor 79:63 (42:26).

BOR: Jagodic, Colja, Kovač, Jogan 6 (2:4), Sancin 7 (1:2), Uršič 23 (5:12), Oberdan 17 (3:9), Požar 8, Buda, Lapel 2.

Kljub temu, da so se naši dva tedna vestno pripravljali na ta finale, so izgubili proti solidnemu nasprotniku. Začeli so negotovo, predvsem zaradi trema. To je zlasti pogojevalo mete iz ugodnih položajev. V nasprotnem taboru pa so zadelali tudi z razdalje. To je še bolj potrdilo naše, ki so v drugi četrtini doživeli delni izid 14:4. V tretji četrtini so se nekoliko prebudili, a je bilo prepozno.

Finale za 3. mesto: SGT Bull - Bor 51:101 (16:53).

BOR: Kovač 5 (1:1), Colja 6, Jogan 18 (1:4), Sancin 14, Uršič 22 (2:2), Oberdan 14, Požar 4 (0:1), Buda 4 (0:1), Lapel 12.

TRI TOČKE: Jogan (1).

Zmaga Kovačevih varovancev je, bila prepričljiva. Za borovce je bila tekma pravzaprav lahek trening, o čemer priča končni rezultat. Naši so vedno vodili in z agresivno igro večali prednost.

Finale za 1. mesto: Stefanel - Don Bosco 86:70 (40:33).

(U.A.)

1. MOŠKA DIVIZIJA

SUPER BASKET - BREG A 55:95 (30:45)
BREG: Kovačič 16 (0:2), Corbatti 26, Salvi 6, Kneipp 16, Trevisan 19 (1:1), Canciani 12.

TRI TOČKE: Corbatti 3, Trevisan 1.

Bregovi člani so visoko premagali predzadnjevrščeni Super Basket in dokazali, da so tudi brez štirih standardnih igralcev premočni za nastopanje v tej konkurenci. Brežane čaka sedaj še zadnje kolo, ko bodo v gostili moštvo Trash, nakar se bodo potovali za napredovanje v finalnem turnirju najboljših šestih moštev iz treh skupin. (Cancia)

Lestvica skupine A: Breg 26, Lavoratori del Porto 22, Hair Studio 18, Mercato 16, Saba 12, Trash Basket 8, Superbasket 4, Breg B 0.

LEGA NAZIONALE - POLET 86:98 (47:42)

POLET: Košuta 8 (4:8), Granier 13 (7:8), Malalan 16 (7:8), Gregori 8, Žerjal 5 (1:1), Pisani 6 (2:4), Škerlavaj 22 (8:12), Fabčić 20 (7:11).

TRI TOČKE: Fabčić 1, Malalan 1. Poletovci so v soboto v Nabrežini poskrbeli za lep podvig, saj so premagali vodilno Legu Nazionale in so tako ohranili drugo mesto v svoji skupini. Če bodo v soboto doma premagali še ekipo I Antenati, ki je z 8 točkami na predzadnjem mestu, potem si bodo priborili mesto v finalni skupini.

V Poletovih vrstah je treba pohvaliti vse za veliko poštenost in borbenost, predvsem v napadu pa sta se izkazala Škerlavaj in Fabčić. (A. Granier)

Lestvica skupine B: Lega Nazionale 18, Polet 17, Agip 16, Egida Assicurazioni 10, I Antenati 8, Prosek 4, Plumers je odstopil.

PROPAGANDA

Finalna skupina

DON BOSCO B - BOR 51:42 (21:17)
BOR: Jagodic 15 (7:21), Velinski 2 (2:2), Turk, Štokelj 10 (2:3), Kafol 2 (0:2), Perkočič 9 (1:4), Bertocchi 3 (1:4), Božič 3 (1:2).

Po slabem začetku je plavim uspelo približati se nasprotnikom na same štiri točke ob polčasu. A je bil ves trud za-

man, ker so bili domačini v tretji četrtini mnogo bolj borbeni v obrambi in so ulovili več odbitih žog, tako v napadu kot v obrambi. Vsekakor je treba zabeležiti pozitivno reakcijo naših v zadnji četrtini, ko so se z odličnimi protinapadi približali na 7 točk (38:31), a niso zmogli ničesar več.

(U.A.)

Lestvica: Poggi A 16, Poggi B 14, Ricreatori 10, Barcolana in Don Bosco 6, Bor 0.

Tolažilna skupina

SCOGLIETTO - POLET 91:36 (48:12)
POLET: Petaros 4, Senizza 8 (0:6), Krt, Vaupetić 2, Košuta, Micalessi 2, Lakovič 10 (0:2), Sosič 6, Genardi 4 (0:7).

TRI TOČKE: Lakovič 2

Tekma ne potrebuje posebnega komentarja, lahko samo obžalujemo, da so poletovci po nepotrebnem utrpeli pekoč poraz proti istemu moštvu, ki so ga v prvem delu prvenstva prav tako v gosteh premagali. Pri Poletu so tokrat vsi igrali pod lastnimi sposobnostmi, nekoliko boljše od ostalih je tokrat zaigral edinole Sosič.

(Cancia)

Lestvica: Latte Carso, Autosandra in Scoglietto 10, Don Bosco A 6, Fincantieri, San Marco in Polet 2.

Kvalifikacijske tekme za prestop

Zarja in Vesna igrata v nedeljo

Deželni odbor nogometne zveze je glede kvalifikacijskih tekem zmagovalk v posameznih skupinah prvenstva 2. AL za prestop v promocijsko ligo nekoliko presenetljivo sklenil, da 6 prvuvrščenih ekip razdeli v 2 skupini. V eni bodo igrali Gonars, Vivai Rauscedo in Zarja, v drugi pa Bressa, Polcenigo in Pozzuolo. Vsaka ekipa bo igrala torej po dve tekmi, enkrat doma, enkrat v gosteh. Prve dve uvrščeni v posameznih skupinah napredujeta v promocijsko ligo. Ekipi, ki bosta zasedli zadnje mesto v posameznih skupinah pa bosta igrali v 1. AL.

Zarja bo prvo tekmo igrala že v nedeljo, 19. t. m., ob 16. uri in sicer v Rauscedu, kjer se bo pomerila z ekipo, ki je zasedla prvo mesto v skupini B. Moštvo Rausceda iz pordonske pokrajine v sezoni 89/90 izpadlo iz 1. AL in si je torej po eni sezoni igranja v 2. ligi že zagotovilo napredovanje. V nedeljo, 26. t. m., pa bo Zarja potovala, ker je na vrsti dvoboj med Gonarsom in Rauscedom. Zarja bo zaključila serijo kvalifikacijskih tekem v nedeljo, 2. junija, ko pride v Bazovico ekipa Gonarsa.

Kriška Vesna pa se bo v odločilni tekmi za neposredni prestop v 1. AL pomerila z Mosso, s katero si s 33 točkami deli 7. oz. 8. mesto na lestvici. Tekma bo v nedeljo, 19. t. m., ob 16. uri v Fogliano. Zmagovalcu tega dvoboja bo pripadlo 7. mesto na lestvici, ki torej prinaša prestop v 1. AL. Porazena ekipa pa bo lahko igrala kvalifikacijske tekme z ostalimi petimi osmouvrščenimi ekipami posameznih skupin. Kar pet jih bo napredovalo v 1. AL. (B. Rupel)

Mladina Resco priredila 1. consko rolkarsko prvenstvo Organizator se je izkazal

Rolkarji ŠD Mladina so v nedeljo uspešno prestali svoj ognjeni krst kot organizatorji. V Dolini so namreč priredili 1. preizkušnjo za consko prvenstvo, ki se ga je kljub zelo slabim vremenskim razmeram udeležilo 98 tekmovalcev v predstavi 13 klubov, pretežno iz sosednjega Veneta in Mladine, ki je zdaj edini v zvezo vpisani rolkarski klub iz naše dežele. Ob organizacijskem uspehu je treba pristaviti še tekmovalnega, saj je Mladina premočno zmagala na društveni lestvici.

Štart in cilj je prireditelj postavil pred tovarno Velikih motorjev, proga pa je potekala po pokrajinski cesti, ki iz Trsta vodi v Boljunec in je bila zaprta za promet. Kljub dežju ni prišlo do hudih padcev, sicer pa je bilo za

varnost in prvo pomoč tekmovalcev lepo poskrbljeno.

Prirodno nagajevanje je bilo v kriškem Domu Albert Sirk. Celotna prireditev bo prav gotovo ostala v spominu vseh udeležencev, ki jih je naše društvo lepo pogostilo s kosilom in bogatim nagajevanjem. Sklepne slovesnosti so se med drugimi udeležili tajnik vsedržavne rolkarske zveze Marcolin, predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Busetti in predsednik nabrežinske Hranilnice Zidarič.

Skratka, športni delavci Mladine so bili deležni samih pohval, kar jih je spodbudilo k razmišljanju, da bi se v prihodnji sezoni spoprijeli kar z izvedbo enega od skiroških državnih prvenstev. Rezultati:

Amaterji: 1. Masiero (Forestale Roma) 41'14"7. **Naraščajnice:** 1. Paten-

te (Castionese) 35'42". **Naraščajniki:** 1. Vaccaretti (Bassano) 30'01", 4. Erik Tence 30'5"9, 9. Martin Košuta 38'05"5 (oba Mladina Resco), Enrico Bogatec in Mauro Naldiške se nista uvrstila. **Cicibanke:** 1. D'Incalz (Castionese) 8'14"5, 2. Mateja Bogatec 10'31"4, 3. Jelka Bogatec 13'24"6, 4. Ivana Sullini 16'49"7 (vse Mladina Resco). **Cicibani:** 1. Mitja Tretjak 9'06"9, 2. Edoardo Di Felice 9'51"4, 3. Jan Prinčič 9'53"2, 4. Ivo Lachi 10'31"6, 5. Majo Skorja 12'16"7, 6. Jaro Košuta 12'27"0 (vsi Mladina Resco), Theo Košuta se ni uvrstil. **Dame:** 1. Cenci (Castionese) 36'17"7. **Mladinke:** 1. Borello (Alpini Venezia) 20'38"7. **Mladinci:** 1. Erik Iori 17'35"7, 3. David Bogatec 17'43", 4. Matej Lachi 17'43"6, 6. Tibor Drašič 20'56", 8. Mitja Cossutta 22'53"4, 9. Daniel Tence 25'16"7 (vsi Mladina Resco), Črtomir Kobau in Daniele Selatti se nista uvrstila. **Dekleta:** 1. Pavan (Pettinelli) 30'19"8. **Fantje:** 1. Dal Pont (Castionese) 41'18"1, 3. Rajko Zečević (Mladina Resco) 44'54"2. **Veterani 2:** 1. Allegro (Sav Superm. Berico) 41'19"8. **Članice:** 1. Rigoni (Bassano) 32'29"6. **Člani:** 1. Ponti (Forestale Roma) 41'15"6, 4. Gianni Rupil 41'19"8, 9. Franco Plesnjak (oba Mladina Resco) 44'49"3, Jožko Rupnik se ni uvrstil. **Veterani:** 1. Valle (Sci CAI Schio) 41'18"7. **Veterani 3:** 1. Della Putta (Bassano) 55'42"5.

Društvena lestvica: 1. Mladina Resco 642 točk, 2. Castionese 432, 3. Bassano 380, 4. Berico 256, 5. Vera Da Pozzo 240, 6. Forestale Roma 229, 7. Val Leogra 182, 8. Schio 131, 9. Pettinelli 90, 10. Montebelluna 73, 11. Alpini venezia 70, 12. Lissone 45, 13. CUS padova in Sci Fondo Treviso 40.

Na sliki: ekipa rolkarjev ŠD Mladina Resco.

Državno mladinsko namiznoteniško prvenstvo

V Forliju bodo nastopili tudi igralci Krasa in Bora

V Forliju bo od danes do 19. t.m. državno namiznoteniško prvenstvo za mladinske kategorije, predvideni pa so nastopi posamezno, ekipno in igre dvojic. Danes bodo na vrsti mlajši pionirji in pionirke, ki so si pravico do nastopa na državnem prvenstvu pridobili bodisi na deželnih turnirjih, bodisi z uvrstitvami na predpisanih državnih turnirjih.

Kras bosta v špiči namiznoteniškega tekmovanja predstavljali Katja Milič in Erika Radovič. Istega dne bodo sledila tekmovanja pionirskih dvojic, ki so sestavljene takole: J. Cergolj (Bor) - Katja Milič, Jasna Simoneta - Erika Radovič in mešana dvojica v postavi Katja Milič-Prosperti (Sakura) in Erika Radovič-Pugioni (Chiadino). Jutri bodo ekipna tekmovanja pionirjev in mladincev. Krasova ekipa naraščajnic v postavi Katja Milič in Erika Radovič ter Jasna Simoneta, ki se je kvalificirala na državno prvenstvo kot zmagovalka deželnega ekipnega prvenstva. Ekipni del tekmovanja se bo začel v petek. V soboto in nedeljo bodo tekmovali mladinci. Kras ima v tej kategoriji dve predstavnici: Biserko Simoneta in Moniko Radovič, ki bosta nastopili skupaj tudi v igri dvojic. V mešanih dvojicah bo Radovičeva igrala z Della Meo Rudolfom. Že sama uvrstitev na državno prvenstvo je veliko priznanje, vendar mimo tega pričakujemo tudi dobre uvrstitve slovenskih predstavnikov. Zlasti pa od njih pričakujemo zagrineno borbenost za prestiž Krasove namiznoteniške šole ter potrditve zaupanja trenerja Matjaža Serčerja. (J.J.)

Kot smo dejali, bo na turnirju nastopila tudi borovka Cergoljeva. Poleg nje bosta igrali Bersanova in Posegova. Za ta nastop so se izredno dobro pripravljale, ker pa so se zanesljivo pripravljale dobro tudi njihove nasprotnice, bi bilo kakršnokoli napovedovanje njihovih uspehov ali neuspehov tvegana zadeva.

Prvenstvo treh Benečij v absolutni kategoriji

V namiznoteniškem prvenstvu treh Benečij absolutni kategoriji, ki je bilo

11. in 12. maja v San Donaju, je nastopilo tudi pet Krasovih igralcev. Tokrat so se bolje izkazali moški predstavniki, saj se je Igor Milič uvrstil med 8, Marjan Milič pa med 16 najboljših tretjekategornikov (treba poudariti, da je nastopilo skoraj 130 igralcev). V absolutni kategoriji je bil odlični Kristjan Mersi z 2. mestom. Med tretjekategornicami se je Biserka Simoneta uvrstila med prvih osem, Monika Radovič pa se ni prebila iz svoje skupine, čeprav v ženskih vrstah konkurenca ni bila tako številna kot v moški. V nadaljevanju tekmovanja v absolutni kategoriji nihče od krasovcev ni napredoval po prvem kolu. V igri dvojic zasledimo boljše rezultate Krasovih predstavnikov. Prvo mesto v moških dvojicah absolutno je pripadlo Mersiju in Uriziu (San Marco Pordenone), tri druga mesta paru Simoneta-Radovič in mešani dvojici Simoneta-Infantolino (San Marco Pordenone) v absolutni kategoriji ter paru Simoneta-Marjan Milič v tretji kategoriji. Nadalje so tu še štiri tretja mesta, ki so jih osvojili pari Igor Milič-Marjan Milič, Simoneta-Radovič in Radovič-Igor Milič med tretjekategorniki ter tretje mesto v absolutni kategoriji mešanih dvojic Radovič-Mersi. Od 5. do 8. mesta v absolutni kategoriji sta se uvrstila para Igor Milič-Marjan Milič in Ana Bersan (Bor) - Igor Milič.(J.J.)

Od borovk se je absolutnega prvenstva udeležila le Ana Bersan, ki pa je že v 1. kolu naletela na državno reprezentantko Oberrauchovo in ji podlegla v dveh nizih. Borovim barvam je prinesla več zadoščenja 3. kategorija. Lara Posega tem bolj izkazala med posameznicami. Že v kvalifikacijah je gladko odpravila obe nasprotnici, v finalni skupini pa najprej svojo klubsko tovarišico Bersanovo z 2:0, nato pa še Južni Tirolki Segrejevo (z 2:1) in Obexerjevo (z 2:0). To je celo pustila na 7 in na 9. Na končni lestvici je Bersanova zasedla mesto od 5. do 8., kar za njo ni ravno uspeh, saj je sposobna precej boljših dosežkov. (boj)

V 1. diviziji teden po slavlju Slogine moške šesterke

V D ligo tudi borovke

BOR FRIULEXPORT - ALTURA 3:2 (15:6, 15:7, 8:15, 12:15, 15:9)
BOR FRIULEXPORT: Gregori, Azman, Čok, Legovich, Vitez, Neubauer, Vodopivec, Faimann, Pitacco.
Z zmago v ponedeljkovi zaostali tekmi z drugouvrščeno Alturo so si mlade borovke tudi matematično zagotovile napredovanje v D ligo, ki sicer že dalj časa ni bilo sporno. Končni izid tekme ne sme varati. Plave so v standardni postavi odigrale samo prvi niz in tie-break. Trenerka Nacinovijeva je (tako kot že v sobotni tekmi rednega kola proti ekipi Club Altura) izkoristili ligaški nastop, zato, da je preizkusila menjave, ki bi lahko prišle v poštev v nedeljo, ko bo na sporedu drugi dan deželnega finala prvenstva »deklic«, na katerega je zdaj naravnana vsa pozornost ekipe.

Napredovanje v D ligo predstavlja vsekakor za ekipo in društvo nov velik uspeh v neponovljivi sezoni odličnih rezultatov (samo med dekleti napredovanje v B-2 ligo, pokrajinski naslovi v vseh mladinskih državnih kategorijah), saj ne smemo pozabiti, da je prestop dosegla ekipa, sestavljena izključno iz petnajstletnic in štirinajstletnic, ki so letošni prvič nastopale na članski ravni.

(Igor)

SLOGA SAGOR - CUS 3:1 (10:15, 15:7, 15:7, 15:8)
SLOGA SAGOR: Brišnik, Carli, Cicocchi, Čebulec, Ferluga, Fonda, Gruden, Kosmina, Milič, Spacal, Stopar.
Sloga Sagor je sinoči vknjižila svojo enajsto letošnjo zmago. Po slabo odigranem prvem nizu, v katerem je Sloga Sagor zgrešila zlasti v sprejemu in obrambi, so naše igralkke uredile svoje vrste in po začetni izenačenosti v vseh teh nizih tudi slavile s sorazmerno lahkoto. Slabo se je Slogi Sagor pisalo le še v četrtem setu, ko je CUS povedel že s 7:1. Daniela Cicocchi, ki je večraj vseskozi zelo ostro servirala, je stanje izenačila, nakar so gostje osvojile le še eno samo točko. S to ponovno zmago je Sloga Sagor še utrdila svojo

četrto mesto na lestvici, ki ji kot kaže ne more več uiti.

(Inka)

BREG - OMA 3:1 (16:14, 16:14, 12:15, 15:9)
BREG: Kocjancič, Canziani, Komar, Tavčar, Manmenval, Zeriali, Sancin, Kosmač.
Po skoraj dveurni tekmi so brežanke zasluženoma zmagale. Kot pričajo delni izidi je bila tekma zelo izenačena, a nivo igre ni bil zadovoljiv. Na obeh straneh mreže je bilo mnogo napak in igra je bila razdrobljena. V ključnih trenutkih je prevladala izkušnost domačih igralk, ki so z učinkovitimi napadi onesposobile sprejem nasprotnic.

(Ota)

OSTALI IZIDI 16. KOLA: Bor Friulexport - Club Altura 3:2 (13:15, 15:7, 15:11, 12:15, 15:4); Killjoy - Virtus 3:1 (15:4, 15:3, 14:16, 15:9); Altura - La Marmotta 3:1.

LESTVICA: Bor Friulexport 30, Altura in Breg 24, Sloga Sagor 22, CUS in Killjoy 14, Virtus 8, Club Altura in OMA 6, La Marmotta 4. (CUS ima dve tekmi manj, Bor Friulexport in La Marmotta imata tekmo manj)

1. MOŠKA DIVIZIJA

LA MARMOTTA - SLOGA 1:3 (14:16, 6:15, 15:11, 14:16)
SLOGA: Betocchi, Božič, David in Marko Kralj, Andrej in Martin Maver, Pahor, Riolino, Zgubin, Štrajn.
V nedeljo se je prvenstvo zaključilo, a vse odločeno je bilo že pred tem kolom. Sloga si je namreč pred enim tednom zagotovila napredovanje v deželno D ligo in bi si torej proti Marmotti lahko celo privoščila gladek poraz. Vendar so fantje stopili na igrišče trdno odločeni, da pospravijo še zadnji par točk in da si prvo mesto priigrajo z zmago in ne na račun količnika v nizih. Ker pa kljub vsemu točki le nista bili imperativ, so dokaj sproščeno zaigrali, možnost, da se še zadnjič letos izkažejo pa so dobili vsi razpoložljivi igralci. Jasno je tudi Marmotta

startala na zmago, saj je vsaki ekipi v zadoščenje, če premaga favorita, vendar ji je to uspelo le v tretjem nizu, ko so tudi naši fantje nekoliko popustili.

Sloga je napredovanje povsem zasluzila, saj je kljub dvema porazoma proti ekipi Sant'Andrea skozi vse prvenstvo igrala najbolj konstantno. Slogaši so osvojili dvanajst zmag, med temi kar osem s 3:0 in štiri s 3:1. Njihova najnevarnejša nasprotnika, Marmotta in Sant'Andrea, pa sta izgubila tekme tudi z ekipo iz druge polovice lestvice.

Cilj, ki se je slogašem lani izmuznil, je bil torej letos dosežen, napredovanje pa spada v letos zelo pozitivno bilanco našega vzhodnokraškega društva. (Inka)

VOLLEY CLUB - BOR 3:1 (15:6, 7:15, 15:13, 15:9)
BOR: De Carli, Pavlica, Furlanič, Stulle, Ciliberto, Gombač, Koren, Coloni, Chert, Taberni.
Borovci so si zapravili možnost, da bi na lestvici pristali na končnem 4. mestu, ki bi bil povsem v njihovem dometu, če ne bi po nerodnosti izgubili nekaj tekem s slabšimi nasprotniki. V nedeljo so plavi igrali slabo. Sprejem in podaje niso bili na višini lige, pokazalo pa se je tudi, da se plavi ne znajo prilagoditi ekipam, ki predvajajo atipično igro.

Prvenstvo pa je bilo zanje globalno vzeto pozitivno, saj je bilo letos prvič, da je v tej ligi nastopila popolna garnitura mladincev. Verjetno bi bil lahko končni razplet še boljši, če ne bi plavi podcenili svojih možnosti.

(Igor)

KONČNA LESTVICA

Sloga	14	12	2	38:10	24
Sant'Andrea	14	11	3	37:19	22
La Marmotta	14	10	4	33:17	20
Le Volpi	14	7	7	28:31	14
Bor	14	5	9	21:34	10
Pallavolo TS	14	4	10	21:35	8
Volley Ball TS	14	4	10	21:36	8
Altura	14	4	10	21:38	8

Izjemen uspeh nogometašev združene ekipe Juventine v prvenstvu najmlajših

Osvojitev pokrajinskega naslova kronala napore

Igralci združene ekipe Juventine so letošnji pokrajinski prvaki v prvenstvu najmlajših. Gre nedvomno za največji uspeh slovenskega goriškega nogometa na mladinskem področju. Ekipo sestavljajo perspektivni igralci Mladosti, Sovodenj in Juventine, moštvo pa je domača srečanja odigralo na doberdobskem nogometnem igrišču. Naši predstavniki so med prvenstvom dokazali, da so res nepremagljiva ekipa. Nasprotnikom so namreč prepustili le točko, saj so do sedaj premagali vse vrstnike (nadoknaditi morajo sicer še dve zaostali tekmi, vendar drugouvrščena Azzura jih ne more več dohiteti). V napadu so bili sila uspešni, saj so dosegli kar 56 golov, prejeli pa so le 5 zadetkov. To je vsekakor pomemben uspeh v luči sodelovanja med vsemi tremi slovenskimi klubi, ki na Goriškem gojijo nogomet.

Ekipo že drugo leto vodi trener Angelo Contino, ki nam je o uspešnem prvenstvu povedal: »Prejšnjo sezono smo pričeli delati resno, v letošnjem prvenstvu pa smo že želi sadove tega dela. Igralski kader je dober, fantje so dosegli določeno uigranost, tako da rezultati niso izostali. Igra verjetno ni še najkvalitetnejša, to je tudi nekako samo po sebi umevno, saj so igralci še zelo mladi - imajo namreč 13 oziroma 14 let - kljub vsemu pa so vsi solidno tehnično pripravljeni.«

»Prvenstvo je bilo nadvse uspešno, saj smo bili v vodstvu že od prvega kola dalje. V ekipi je več igralcev, ki bi se lahko v naslednjih letih razvili v dobre nogometaše. To so npr. vrtar Pavo, ki je že član pokrajinske selekcije, nato Zanier, prav tako član selekcije, ki igra v vezni vrsti, pa Peter Gergolet, ki je izredno uspešen strelec, in drugi. Sedaj nas čaka deželni del prvenstva, ki bo najverjetneje v juniju.« (mar)

Na sliki (Foto Čubej): postava Juventine - Denis Pavio, Andrea Scimone, Stefan Mazgon, Vanja Ambrosi, Manuel Zanier, Gabriele Trampus, Davide Gallo, Peter Gergolet, Aljoša Gergolet, Andrea Cernigoj, Igor Paoletti, Ivan Rassu, David Pisk, Andrea Subani, Dario Lorenzuti, David Tomsič, Andrea Farra s trenerjem Angelom Continom (desno) in spremljevalcem Gianfrancom Vecchiatom (levo).

V play offu nogometnega prvenstva cicibanov proti Sonciniju

Borovci niso pokazali potrebne borbenosti

BOR FARCO - SONCINI 0:2 (0:1)
BOR FARCO: Babuder, Vatovani, Križmančič, Jan Gregori, Zornada, Manzin, Kariš, Sossi.
Tudi proti kvotiranim tržaškim tekme-cem Soncinija so borovci ostali praznih rok. Gostje sicer niso pokazali nič posebnega, so pa izkoristili spet dve »radodarni« napaki naših branilcev. Na blatnem prvomajskem igrišču nismo videli veliko akcij za gol in igra se je odvijala na sredini. Naši so se spet v glavnem branili, manjkala pa sta jima borbenost in požrtvovalnost, ki smo ju bili vajeni videti med prvenstvom. Blatni teren je onemogočil tehnično boljšim Tržačanom, da pridejo do izraza in tako v začetku Babuder ni bil v nevarnosti. Polčas pa je Soncini le zaključil z golom prednosti, potem ko je lepo izkoristil napako domačih v kazenskem prostoru. Po odmoru smo zaman čakali na reakcijo »plavih«, nasprotno, gostje so podvojili in s tem je bilo tekme praktično konec. (d.gr.)

NA GORIŠKEM NARAŠČAJNIKI

IZIDI 25. KOLA: Corno - Muggesana 0:0, Staranzano - S. Sergio 0:1, Azzurra - S. Michele 2:5, Aris - Lucinico 5:0, Cormonese - Natisone 5:0, San Nazario -

Gradese 2:0. Počivali sta Juventina in Pro Gorizia.

LESTVICA: San Nazario 42, Pro Gorizia 40, Cormonese 37, Muggesana 35, San Sergio 31, Gradese 29, Staranzano 28, Aris 20, Juventina 19, San Michele 16, Azzurra in Lucinico 14, Corno 13, Natisone 10.

NAJMLAJŠI

JUVENTINA - MOSSA 6:1 (2:0)
STRELCI: Peter Gergolet (4), Paoletti, Scimone.

JUVENTINA: Pavio, Scimone, Mažgon, Ambrosi, Zanier (Rassu), Trampus, Gallo, A. in P. Gergolet, Lorenzuti, Subani (Tomsič).

Juventina je v soboto igrala zelo dobro, popustila je le na koncu srečanja. Z zamenjavo Zaniera in Subanija se je igra v napadu odločno izboljšala. Prva dva zadetka so naši dosegli v uvodnih minutah prvega polčasa, v drugem pa so jih dali še štiri ter tako strli odpor nasprotnikov. Juventina je torej že matematično osvojila prvenstvo, saj je le enkrat igrala neodločeno, v vseh ostalih srečanjih pa je zasluženoma zmagala. (A.G.)

IZIDI 19. KOLA: srečanj niso odigrali zaradi slabega vremena.

LESTVICA: Juventina 33, Azzurra 28, Pro Romans 27, Sanrocchese 21, Isontina in Lucinico 18, Pro Farra 15, Natisone 14, Corno 11, Italia B 7, Mossa 6.

ZAČETNIKI

MOSSA - SOVODNJE 0:0
SOVODNJE: Pelegrin, Pahor, Peric, E. in V. Petejan, Gorjan, B. in I. Princič, Florenin, D. in M. Devetak, Mažgon, Černič.

Končni rezultat jasno kaže, kako je tekma potekala. Moštvi sta si bili vseskozi v glavnem enakovredni, čeprav so imeli mladi Sovodnjenci več priložnosti za zadetek in bi se lahko s kančkom več sreče vrnili z gostovanja z novim parom prvenstvenih točk. (I.P.)

IZIDI 23. KOLA: Corno - Isontina 0:0, Cormonese B - Pro Romans 4:0, Italia A - Italia B 6:0, Sagrado - Lucinico 1:11. Ostalih srečanj niso odigrali.

LESTVICA: Cormonese A 42, Italia A 37, Sanrocchese 35, Isontina 34, Lucinico 28, Azzurra 25, Natisone 23, Cormonese B 21, Sovodnje 20, Medea in Pro Romans 17, Corno 14, Mossa 12, Italia B 3, Sagrado 2.

CICIBANI

IZIDI 14. KOLA: srečanj niso odigrali zaradi slabega vremena.

LESTVICA: Lucinico 27, Cormonese A 23, Isontina B 18, Azzurra 17, S. Anna 14, Sovodnje in Pro Gorizia 10, Sanrocchese in Italia B 5, Audax 2.

Ob 25-letnici ŠD Sokol

Turnir deklic pripadel Slogi

V okviru praznovanja ob 25. obletnici ustanovitve pripravlja ŠD Sokol celo serijo prireditev. Po turnirju za naraščajnice v okviru gostovanja košarkarjev iz ČSFR, je bil v nedeljo popoldne na vrsti mladinski odbojkarški turnir, namenjen kategoriji »deklic«. Prvo mesto je osvojila Sloga pred Bregom in Sokolom.

IZIDI: Sokol - Breg 1:2 (16:14, 3:15, 12:15), Breg - Sloga 0:3 (3:15, 10:15, 4:15), Sokol - Sloga 0:3 (2:15, 8:15, 2:15).

Po tekmovanju je bilo nagrajevanje, pokale pa so podelili nabrežinska Hranilnica in Občina ter podjetje Resim.

Dne, 9. junija bo ŠD Sokol v okviru 25-letnice priredil turnir minibasketa, v septembru pa še turnirje v balinanju, košarki in odbojki na članski ravni.

Ob 10-letnici SZ Soča

Pričetek turnirjev

Danes se bo s turnirjem naraščajnikov pričel v občinski telovadnici v Sovodnjah sklop turnirjev ob 10-letnici delovanja Športnega združenja Soča. Od 17. ure dalje se bodo pomerile ekipe OK Vala Naš prapor, SZ Sloge in domačega SZ Soče. Jutri bodo na vrsti naraščajnice, in sicer igralkke US Sagrado, SZ Dom in SZ Soče.

obvestila

ZŠSDI obvešča, da bo danes, 15. t. m., ob 21. uri na sedežu ŠD Primorje na Proseku sejali balinarske komisije.

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT vabi svoje člane in simpatizerje na prvi redni sestanek, ki bo v petek, 17. t.m., ob 20.30 na sedežu odseka v Ul. Carducci 12. Prisotni se bodo domenili o bodočem delovanju odseka. Člana Valter Gruden in Aleš Roncelli bosta prikazala diapozitive s svojih plezalnih tur.

MLADINSKI ODSEK SPDT sporoča, da je izlet k Doberdobskemu jezeru za osnovnošolsko mladino preložen na nedeljo, 19. maja. Informacije na tel. 55180 med 18. in 20. uro.

PLANINSKA ODSEKA SZ SLOGA in SK DEVIN vabita na pohod od Praprota do Medje vasi, ki bo v nedeljo, 19. t. m. Odhod iz Praprota ob 8.30, poskrbljeno za povratek. Za informacije tel. na št. 200236 (Bruno Škerk) ter na št. 226283 (Viktor Stopar).

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 8.00 din; mesečna naročnina 190.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185

Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 15. maja 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

CEDAD - Ul. Ristolri 28

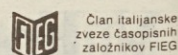
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT

Tiska EDIGRAF

Hudo nesrečo naj bi zakrivilo pomanjkljivo delovanje kretnic in zamude vlakov V trčenju dveh vlakov na Japonskem v uničenih vagonih umrlo vsaj 38 ljudi

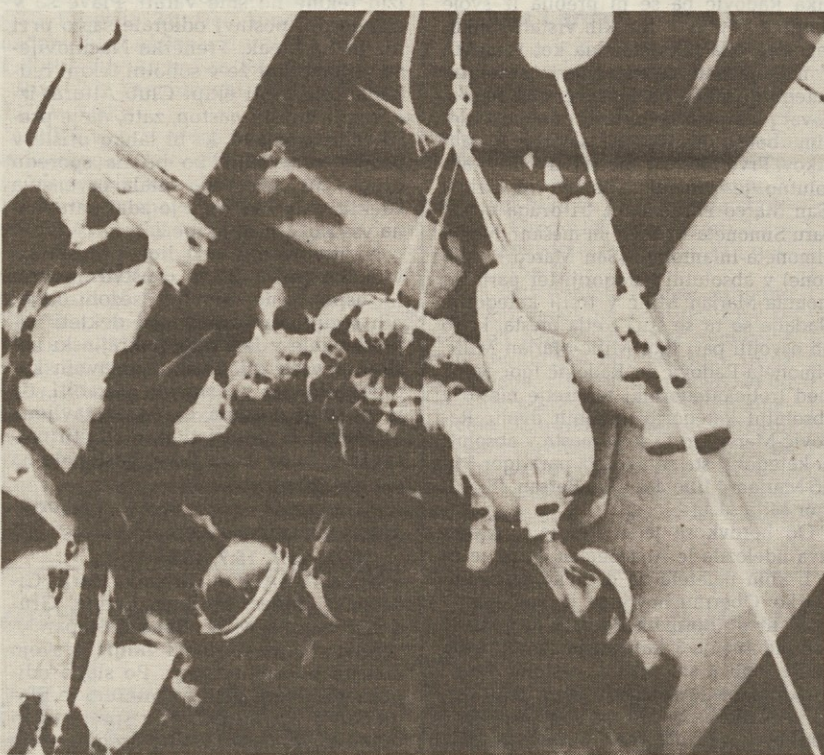
TOKIO — Včeraj zjutraj sta ob 3.35 po italijanskem času trčila dva potniška vlaka in v zmečanih vagonih je umrlo najmanj 38 ljudi, približno 400 pa jih je bilo ranjenih. Obračun nesreče pa je še začen in po mnenju reševalcev se bo število žrtev še povečalo. Reševalna akcija je bila izredno zahtevna, saj je eden od vlakov po trčenju zdrsnil s proge, kar je močno zapletlo delo reševalnim ekipam, ki so imele velike težave s pomočjo ranjencem, ki so bili vkleščeni v zmečanih ostankih vlaka. Tragedija je še toliko večja, ker je med žrtvami precej otrok.

Do trčenja je prišlo v bližini mesta Šigaraki, približno petdeset kilometrov vzhodno od Kiota. Oba vlaka sta bila prenatrpana s potniki, saj so se v enem vozili turisti, drugi pa je bil delavski vlak. Ekspresni vlak s turisti je bil last družbe Shigaraki Tetsudo in je prihajal iz Kiota, približno 500 potnikov, ki so bili natrpani v treh vagonih, pa je bilo namenjenih na ogled mednarodnega sejma keramike v Šigaraki-ju. Drugi vlak je bil lokalni, sestavljali so ga štirje vagoni in je kot vsako jutro vozil delavce iz okoliških manjših krajev na delo v Šigaraki. Trčenje je

bilo tako silovito, da je ekspresni vlak nadaljeval svojo vožnjo, dokler ni uničil štirih vagonov lokalnega vlaka, ki so potem tudi zdrsnili z železniškega nasipa.

Preiskovalci še niso uradno objavili vzrokov nesreče in tudi agencijski viri si glede vzrokov trčenja niso edini. Tako naj bi po prvi verziji do nesreče prišlo zato, ker niso delovale ročne kretnice (avtomatske naj bi bile namreč že nekaj dni pokvarjene), s katerimi naj bi oba vlaka preusmerili na različna tira, ob vsem tem pa naj bi imel lokalni vlak približno deset minut zamude. Druga tiskovna agencija pa trdi, da niso delovale avtomatske kretnice, ker naj bi lokalni vlak odpehljal s postaje v Kibukawi pet minut prezgodaj, ekspresni vlak pa naj bi imel zaradi začasne prekinitve delovanja železniških signalnih naprav enajst minut zamude. Vse to pa naj bi imelo usodne posledice, saj sta namreč vlaka približno petnajstkilometrski del proge vozila po istem tiru v nasprotnih smereh, prav na mestu, kjer je prišlo do nesreče, pa bi morala zapeljati vsak na svoj tir.

Na sliki AP: takoj po nesreči je stekla reševalna akcija.

Američani priskočili na pomoč Bangladešu

DAKA — Orjaška ameriška transportna letala so že začela izkrcevati opremo za prvi kontingent ameriških mornariških strelcev, ki bo v Bangladešu priskočil na pomoč prizadetemu prebivalstvu. Opozicija je že obsodila to prisotnost, češ da dokazuje popolno nesposobnost vlade. Resnici na ljubo, pa se ljudje ne menijo za take polemike, saj jim je vsaka pomoč dobrodošla.

Bangladeš namreč še vedno pestijo viharji in neurja. Prejšnjo noč je v Daki in v osrednjih območjih države zaradi orkanskega vetra izgubilo življenje še 200 oseb. Mednarodna pomoč je iz dneva v dan večja, a še vedno je največ težav s razdeljevanjem. To pomanjkljivost bodo skušali nadoknaditi ameriški marinci s svojimi helikopterji in anfibijskimi vozili. Tudi Italija naj bi v prihodnjih dneh poslala štiri helikopterje. Trenutno je brezdomcev več kot milijon, neurja pa so tako ali drugače prizadela 10 milijonov ljudi. To število pa bi se lahko v prihodnjih urah še povečalo, ker se Bengalskemu zalivu približuje nov ciklon, ki bi lahko dokončal razdejavanje. Prav zato je treba čimprej rešiti organizacijska vprašanja, v nasprotnem primeru se bo seznam žrtev še podaljšal.

V Johannesburgu so obsodili Winnie Mandelo na 6 let zapora

JOHANNESBURG — Winnie Mandelo (na sliki AP), ženo južnoafriškega črnega voditelja Nelsona Mandele, so včeraj obsodili na šest let zapora. Vrhovno sodišče v Johannesburgu jo je spoznalo za krivo ugrabitve štirih temnopoltih fantov, ki so jih nato njeni telesni stražarji pretepli, enega od četvorice pa ubili.

Skupaj z Winnie Mandelo sta bila obsojena še žena nekega drugega voditelja Afriškega narodnega kongresa Xoliswa Falati (6 let zapora) in šofer John Morgan (eno leto pogojno). Obe ženski sta proti plačilu kavcije že na svobodi, odvetniki pa so že vložili priziv. Pred to razsodbo je bil avgusta na smrt obsojen vodja telesne straže Jerry Richardson.

Winnifred Zanniewe Nomzamo Madikizela Mandela, kot je popolno ime ženi Nelsona Mandele, je po letih boja v vrstah ANC (African National Congress), v katerih je okusila konfinacijo in zapore, izgubila dober del svojega vpliva že leta 1986. Takrat je v spornem govoru o osamosvojitvi Južne Afrike »z vžgalicami in ognjenimi ovratnicami« (z bencinom polite avtomobilске gume, ki jih nataknejo žrtvam okoli telesa) dokazala, da ji človeška življenja niso sveta. Višek te politične involucije pa je žena Nelsona Mandela dosegla leta 1988. Skupina fantov iz temnopoltega geta Soweta je namreč zažgala njeno hišo, ker so njeni telesni stražarji posilili njihovo

vrstnico. Winnie Mandela je ukazala svojim stražarjem, naj odkrijejo krivce za požar. Štiri fante so privlekli na njen dom in skušali z nasiljem izsiliti priznanje. Med tem »zaslišanjem« naj bi izgubil življenje neki 14-letnik.

Zaradi tega škandala sta Enotna demokratska fronta in črna sindikalna konfederacija Cosatu odrekli podporo Mandeli. »Mati naroda«, kot so jo imenovali, se je tako znašla na zatožni

klopi. To pa je tudi pomenilo konec njene politične kariere. Aprila letos ji namreč niso potrdili predsedniškega mandata ženskega odseka ANC, tako da je v ANC ohranila le prejšnjo funkcijo odgovorne pri socialnem odseku organizacije.

Zagovorniki Winnie Mandela iz vrst najbolj skrajnega krila ANC trdijo, da je šlo za zrežiran politični proces in da je »mati naroda« nedolžna.

Italijani so veseli ljudje a preobilni in prenizki

MILAN — Italijani so precej veseli ljudje, a nezadovoljni so s svojo težo in višino, v glavnem bi radi bili nekoliko višji in vitkejši. Kot običajno nam te podatke ponuja statistika, ki jo je pravkar izdelala Doxa na vzorcu 2104 oseb o teži, višini, zdravju in dobri volji povprečnega Italijana.

Približno 24,5 milijona Italijanov bi rado shajšalo, a samo 28 % je pripravljeno na žrtev pri prehranjevanju, 10 % se raje odloči za ukvarjanje s športom. V odstotkih je slika sledeča: 51 % ljudi, ki so stari preko 15 let, bi rado shujšalo. Pri ženskah znaša odstotek 58, pri moških pa 43. Največ

problemov z linijo imajo ženske srednjih let in starejši moški. V povprečju tehta italijanski moški 74,1 kg, ženska pa 61,7 kg.

V povprečju so Italijani visoki 172 cm in ženske 161 cm: 46 % žensk in 30 % moških bi rado pridobilo vsaj 8 cm višine. Celo visoki moški, tisti, ki merijo okrog 180 cm, bi radi bili višji. Bolj optimistično razpoloženi so moški. S svojim zdravjem so zadovoljni v glavnem debelejši moški in bolj suhe ženske, ob tem so bolj veselega značaja visoki. V zadnjih petih letih so se Italijani zredili, mlajše generacije pa so tudi sorazmerno višje.

Manj Kitajčkov v letu ovce

PEKING — O preobljudenosti zemeljske oble se zadnje čase veliko razpravlja in prav v teh dneh je OZN sklenila podvojiti sredstva, ki naj bi služila kontroli rojstev. Najbolj obljudena država na svetu pa je Kitajska, kjer je žalostno propadlo še tako skrbno načrtovanje rojstev. Celo globe niso bile učinkovite. No, kjer ni uspelo sodobno racionaliziranje, je uspel horoskop! Po kitajskem horoskopu se je namreč 14. februarja začelo leto ovce in izročilo narekuje, da so osebe, rojene v letu ovce, nesrečne. V bojazni, da bi njihove otroke življenje preteptalo, se stoični Kitajci raje odpovejo veselju v zakonski postelji. In tako so po samih treh mesecih v bolnišnici v Tianjinu ugotovili, da je rojstev in nosečnic izredno malo: rojstva so padla za 25 %, abortusov pa je v samih treh mesecih za 60 % več. Zdi se, da stanje v drugih kitajskih bolnišnicah ni bistveno drugačno. Leto ovce bo torej prispevalo svoj delež k demografskemu ravnotežju, a kaj, ko ovcí sledi opica! Za rojene v letu opice namreč nikjer ne piše, da bi morali biti nesrečni in strokovnjake skrbi, da ne bi letošnjemu »zatišju« sledila demografska eksplozija, saj bo življenje zahtevalo svoje, zakonski možje pa prav gotovo tudi, še posebno po letošnji vzdržnosti.

BEOGRAD — Jugoslovanska tiskovna agencija Tanjug je objavila obsežno anketo, iz katere je razvidno, da bo jugoslovanski turizem letos doživel pravi polom, ker bodo tuji gosti množično obšli Jugoslavijo zaradi konfliktov med republikami in strahu pred nevarnostjo državljanske vojne.

Nemčija: Sodeč po trenutnem razpoloženju Nemcev, bodo njihove vrste zaradi nestabilnosti v Jugoslaviji dobesedno »zdesetkane«. Po podatkih jugoslovanskih turističnih predstavnikov v ZRN bo letos za 80 odstotkov manj turističnih aranžmanov kot lani, ko so navsezadnje že zabeležili občuten padec nemškega obiska.

Italija: Po ocenah jugoslovanskih predstavnikov v Italiji so perspektive katastrofalne. Direktor rimskega Yugotoursa Ivo Vuk je prepričan, da je leto 1991 popolnoma izgubljeno in da je treba že sedaj razmišljati »o bodočih letih«. Konec aprila so v Italiji prodali za 65 odstotkov manj aranžmajev kot lani, ko so zabeležili rekordno leto 55 tisoč gostov. To pa je kapljica v masi individualnih italijanskih turistov, ki skoraj vsakega avgusta dobesedno rešijo jugoslovansko turistično sezono. Tanjug seveda ne navaja grenkih izkušenj, ki so jih italijanski turisti doživeli ob koncu lanske sezone zaradi cestnih zapor v Dalmatinski zgori, Kninu in Ravni Kotarih. Prav tako ne omenja, da so srbski teroristi na Plitvicah prereše-

Jugoslovanskemu turizmu že grozi prava katastrofa

tali avtobus z italijanskimi turisti, ki so se po vratolomnem begu ustavili šele na Reki in vso zadevo prijavili sodstvu. Pozablja tudi, da so se z zapleti v Slavoniji seznanili že italijanski lovci, ki so seveda o vsem seznanili svoje znance. Slab glas gre navsezadnje v deveto vas, tudi če pri tem ne sodeluje tisk. Takega razvoja dogodkov se seveda veselijo italijanski turistični delavci, ki po »zalivskem šoku« in razmerah v Jugoslaviji pričakujejo pravo rekordno leto.

Velika Britanija: Letos bo Jugoslavijo obiskalo zanemarljivo število Britancev. Glede na lani se je število rezervacij znižalo za 80 odstotkov, tako da bo turistična bilanca dobesedno katastrofalna. Vzroke za tako odločitev ni težko najti. Britanski tisk je poln poročil o krizi v Jugoslaviji in zadnji dogodki so Britance dokončno prepričali, da je letovanje v Jugoslaviji do skrajnosti nevarno in kočljivo. Lani je londonski Yugotours potolkel vse rekorde, saj je v prvih šestih mesecih zagotovil kar 300 tisoč

aranžmajev, letos pa bi bili zadovoljni že s polovičnim uspehom, a tudi tega po vsem sodeč ne bo. Najbolj bo seveda prizadeta Dalmacija, v manjši meri Črnogorsko primorje, Ohridsko jezero in planine Srbije.

Francija: »Še nikoli ni bilo tako slabo!« To je soglasni odgovor večine jugoslovanskih turističnih predstavnikov v Franciji. Po najbolj optimističnih ocenah bo letos Jugoslavijo obiskalo kakih 150 tisoč turistov, kar je za polovico manj kot lani, ko jih je prav tako bilo manj kot prejšnja leta. V predstaništvu Turistične zveze Jugoslavije v Parizu navajajo, da je devalvacija dinarja le za nekaj dni povečala zanimanje za Jugoslavijo, a so vse izničili dogodki na Plitvicah. Tanjug navaja, da »Franci ne želijo letovati v krajih, kjer se strelja.« To seveda velja za vse ljudi, neglede na njihovo nacionalno pripadnost in ni torej izključna značilnost Francozov.

Belgija: Podobno kot Italijani so tudi Belgijci individualni turisti, ki ne ljubijo aranžmajev, tako da se bodo za letovanje v Jugoslaviji

odločili, ko bodo matematično gotovi, da jim ne preti nobena nevarnost. A kaj, ko se tudi individualni turisti odločajo za kraj letovanja od aprila do maja, ko je bilo v Jugoslaviji najbolj vroče.

Tanjugova anketa navaja še druge zahodnoevropske države in ZDA, ugotovitve pa so povsod negativne, tako da jih ne bomo omenjali, zanimivejše je stališče vzhodnoevropskih turistov.

Madžarska: Že lani je bila Jugoslavija za Madžare, ki že tradicionalno ljubijo in prihajajo na Jadran, predraga. Letos so gmojne razmere za Madžare boljše, a kaj... »Ljudje gledajo televizijo, berejo časopise, tako da vsak dan preberejo ali slišajo kaj slabega o Jugoslaviji, kar naravno vpliva na turistično povpraševanje«, navajajo v madžarski turistični agenciji Ibusz, ki je v prvih šestih mesecih lani na Jadran pripeljala 17 tisoč Madžarov.

Češkoslovaška: Čehi in Slovaki, ki so tradicionalno prihajali v Jugoslavijo, ji bodo letos obrnili hrbet ne samo zaradi jugoslovanske krize, temveč ker lahko končno potujejo, kamor hočejo.

Poljska: Po vsem sodeč bo tudi Poljakov precej manj. Resnici na ljubo so številni Poljaki bili v Jugoslaviji atipični turisti, ki so si letovanje plačevali s preprodajo vzhodnoevropskega blaga, tako da ni povsem jasno, če se bodo prestrašili sedanje situacije.